

RWS INFORMATIE -

Integraal Veiligheid Plan (IVP) op basis van sjabloon 2.0.6

Project: Groot onderhoud Luifel A28

Datum	11 september 2024
Status	Definitief

Dit document bevat zogenaamde “verborgen tekst” met aanwijzingen en tips hoe dit sjabloon te gebruiken. Verborgene tekst is alleen op het scherm zichtbaar, maar wordt niet mee afgedrukt. Om verborgen tekst te zien ga je naar Bestand>Opties>Weergave en selecteer je de optie “Verborgene tekst”.

Coördinator Ontwerpfase	<i>Jasper Meershoek</i> <i>Projectmanager</i> <i>A-wegenteam MN</i>
Coördinator Uitvoeringsfase	<i>N.t.b.</i>

Colofon

Documentinformatie

Uitgegeven door	<i>Groot onderhoud Luifel A28</i>
Technisch manager	<i>Jasper Meershoek</i>
Telefoon	<i>06- 51 45 01 96</i>
Opgesteld door	<i>Ronald Overeem (Projectadviseur Integrale Veiligheid)</i>
Versie	<i>2.0</i>
Status	<i>Definitief</i>

Acceptatie

Uitgegeven door:		Paraaf:	Datum:
Opsteller(s)	<i>Ronald Overeem</i>		<i>9-9-2024</i>
	<i>Projectadviseur Integrale Veiligheid</i>		

Vrijgave			
Technisch manager:	<i>Jasper Meershoek¹</i>		Datum
			<i>11-09-2024</i>

Vrijgave			
V&G-Coördinator:	<i>Evard Boon</i>	Akkoord per mail	Datum
			<i>10-09-2024</i>

Vaststelling			
Project Manager:	<i>Jasper Meershoek</i>		Datum
			<i>11-09-2024</i>

Versiebeheer

Versie	Datum	Reden van uitgifte/wijzigingen
<i>0.1</i>	<i>31-5-2024</i>	<i>Eerste concept</i>
<i>0.2</i>	<i>21-8-2024</i>	<i>Tweede concept n.a.v. externe toets</i>
<i>1.0</i>	<i>30-8-2024</i>	<i>Eerste definitieve versie</i>
<i>2.0</i>	<i>09-9-2024</i>	<i>Tweede def. versie n.a.v. beoordeling VGC</i>

¹ Waarnemend technisch manager

Inhoud

Inleiding 5

1 Uitgangspunten en randvoorwaarden 6

- 1.1 Beleidsverklaring Rijkswaterstaat 6
- 1.2 Beleidsverklaring A-wegenteam Midden Nederland 7
- 1.3 Ambitie en doelen 8
- 1.4 Gedragsregels voor projectmedewerkers 9
- 1.5 Relevante veiligheidsdomeinen 9

2 Het project 10

- 2.1 Reikwijdte en grenzen project 10
- 2.2 Sleutelmomenten Integrale Veiligheid 11
- 2.3 Betrokken partijen 11
- 2.4 Coördinator Ontwerpfase, V&G-coördinator en Coördinator Uitvoeringsfase 12
- 2.5 V&G-coördinatie nevenaanneming 21
- 2.6 Planning van de werkzaamheden 21
- 2.7 Melding 21

3 Maatregelen 22

- 3.1 Algemeen 22
- 3.2 Integraal veiligheidsmanagement 22
- 3.3 Toprisico's bij het uitvoeren van de werkzaamheden (zie RI&E) 23
- 3.4 Arbeidsveiligheid 24
- 3.5 Verkeersveiligheid 24
- 3.6 Externe veiligheid 25
- 3.7 Machineveiligheid 26
- 3.8 Elektrische veiligheid 26
- 3.9 Sociale veiligheid 27
- 3.10 Constructieve veiligheid 27
- 3.11 Brandveiligheid 28

4 Afspraken 29

- 4.1 IVP en RI&E 29
- 4.2 Projectregels 29
- 4.3 Overdracht Integrale Veiligheid 30
- 4.4 Afstemming 30
- 4.5 Werk- en Rusttijden 31
- 4.6 Handelen bij wijzigingen 32
- 4.7 Melden en handelen bij incidenten en calamiteiten 32
- 4.8 Escalatie 34

5 Wijze van toezicht 35

- 5.1 Opdrachtgever 35
- 5.2 Opdrachtnemer 36
- 5.3 Actueel houden van IVD's 37

6 Verantwoording van BTO-keuzen 38

7 Opleiding en instructie 39

Bijlage A Definities 41

Bijlage B Ontwerp RI&E 43

Bijlage C BTO keuzen 44

Bijlage D Beoordelingskader IVP 45

Inleiding

Dit IVP is de invulling van het wettelijk vereiste V&G plan voor arbeidsveiligheid voor project Groot Onderhoud Luifel A28, uitgebreid met de overige specifieke veiligheidsdomeinen voor Rijkswaterstaat. Als Opdrachtgever heeft Rijkswaterstaat de verantwoordelijkheid om tijdens de ontwerpfase dit IVP:

- Op te (laten) stellen en;
- Onderdeel te laten zijn van het contractdossier en;
- Beschikbaar te stellen op de bouwlocatie alvorens de uitvoeringswerkzaamheden van start gaan (= moment dat opdrachtnemers op de bouwlocatie komen”).

De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het uitvoeren van dit IVP en het actualiseren ervan zodra de uitvoeringswerkzaamheden daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij risicovolle werkzaamheden of als via een ander contract een nieuwe partij op de bouwlocatie werkzaamheden gaat verrichten. In deze gevallen zal de Coördinator Uitvoeringsfase namens de opdrachtnemer, in overleg met de Coördinator Ontwerpfase namens de opdrachtgever, moeten zorgen voor de noodzakelijke afstemming en coördinatie.

Dit IVP is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1: een beschrijving van de RWS veiligheidsambitie alsmede de project specifieke veiligheidsdoelstellingen.
- Hoofdstuk 2: een beschrijving van het tot stand te brengen bouwwerk, een overzicht van de betrokken ondernemingen op de bouwlocatie, de naam van de coördinator Ontwerpfase en van de coördinator Uitvoeringsfase;
- Hoofdstuk 3: de maatregelen die volgen uit de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld in bijlage B;
- Hoofdstuk 4: de afspraken met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen, bedoeld in hoofdstuk 3;
- Hoofdstuk 5: de wijze waarop toezicht op de maatregelen wordt uitgeoefend;
- Hoofdstuk 6: de bouwkundige, technische en organisatorische keuzen die in verband met de veiligheid en gezondheid van de werknemers en zelfstandigen in de uitvoeringsfase worden gemaakt alsmede de onderzoeken en rapporten die de onderbouwing van deze keuzen ondersteunen;
- Hoofdstuk 7: de wijze waarop voorlichting en instructie aan de werknemers op de bouwplaats wordt gegeven;
- Bijlage A: deze bijlage bespreekt definities en geeft een overzicht van de door RWS gehanteerde integrale veiligheidsdomeinen;
- Bijlage B: een inventarisatie en evaluatie van de specifieke gevaren voor het betreffende bouwwerk (de objectrisico's) en specifieke gevaren die het gevolg zijn van de gelijktijdige en achtereenvolgende uitvoering van de bouwwerkzaamheden en in voorkomend geval van de wisselwerking met doorgaande exploitatiewerkzaamheden (de samenlooprisico's);
- Bijlage C: BTO-keuzes;
- Bijlage D: Beoordelingskader IVP.

Dit IVP is een coördinatie document dat zal worden aangepast indien wijzigingen in de praktijk daar aanleiding toe geven. Zie hiervoor de tabel “versiebeheer” in de colofon. Dit IVP voldoet aan de wettelijk vereisten voor een V&G-plan; hierdoor is een separaat V&G-plan niet nodig. De in de Vraagspecificatie benoemde eisen t.a.v. Integraal Veiligheidsmanagement, zijn in dit IVP nader uitgewerkt.

1 Uitgangspunten en randvoorwaarden

1.1 Beleidsverklaring Rijkswaterstaat

Met deze beleidsverklaring beloven we dat we ons uiterste best gaan doen om onze maatschappelijke taken zo veilig mogelijk uit te voeren over de volle breedte van ons werkgebied.

Het is onze plicht en onze ambitie om ons land te beschermen tegen hoog water. De gebruikers moeten onze wegen en vaarwegen, oppervlaktewateren en objecten veilig kunnen gebruiken. Ook het werken aan de veiligheid van de omwonenden van ons werkgebied is onze zorg. Bovendien zorgen we ervoor dat iedereen die bij Rijkswaterstaat of in onze opdracht werkt, zijn of haar werk veilig kan doen.

We streven naar een proactief veiligheidsniveau op de veiligheidscultuurladder. Dit betekent dat we binnen Rijkswaterstaat continu gericht zijn op het voorkomen van veiligheidsrisico's en incidenten en dat blijven doen.

Dat doen we door actief en effectief samen te werken aan veiligheid en goed af te stemmen. Zowel binnen Rijkswaterstaat als met onze maatschappelijke partners en met behoud van ieders verantwoordelijkheid. Rijkswaterstaat heeft daarin een voorbeeldfunctie en neemt een voortrekkersrol.

Wij werken daaraan volgens een veiligheidsmanagementsysteem dat erop is gericht de veiligheidssituatie van onze objecten en infrastructuur continu te verbeteren. Over de voortgang en de resultaten daarvan leggen we verantwoording af.

Als het gaat om de arbeidsveiligheid streven we naar nul doden en nul ernstig gewonden. Als anderen werken op onze terreinen, zorgen we ervoor dat ook zij voldoen aan de veiligheidseisen en –normen die we aan onze eigen medewerkers stellen.

Wij kennen de belangrijkste veiligheidsrisico's op onze netwerken. We werken continu samen aan het beter beheersen ervan en ontwikkelen het leiderschap, de kennis en het vakmanschap dat daarvoor nodig is.

Bovendien investeren we in een open cultuur die erop gericht is samen continu te verbeteren, te leren en elkaar scherp te houden. Een cultuur waarin we open het gesprek aangaan over risico's, dilemma's, fouten en onveilig gedrag.

Als het nodig is, spelen we veerkrachtig, daadkrachtig en professioneel in op gevaarlijke situaties en incidenten. We communiceren hier eerlijk, open, tijdig en correct over en werken aan goede voorlichting over de veiligheid op en rond onze netwerken.

Tenslotte analyseren we incidenten om daarvan te leren. Opdat we maatregelen kunnen nemen om die incidenten in het vervolg te voorkomen. Daarmee krijgen we een steeds scherper oog voor nieuwe ontwikkelingen die de veiligheid in ons werkgebied bedreigen.

Januari 2021

*Michèle Blom
Directeur-generaal Rijkswaterstaat*

1.2

Beleidsverklaring A-wegenteam Midden Nederland

Beleidsverklaring Integrale Veiligheid

Kernteam A-wegenteam Midden Nederland

De kernteamleden van het A-wegenteam Midden Nederland verplichten zich, met behoud van ieders eigen verantwoordelijkheden en voor zover door hen beïnvloedbaar, tot het verbeteren van integrale veiligheid binnen de projecten van het A-wegenteam Midden Nederland en binnen het projectteam zelf. Bij het A-wegenteam Midden Nederland werken wij vanuit de kernwaarde:

We werken veilig of we werken niet

Met als motto:

Iedereen elke dag veilig thuis

Dit verlangen wij van alle personen en partijen waar wij mee samenwerken en zullen dit actief uitdragen en waar noodzakelijk ook handhaven. Bij het A-wegenteam spreken wij elkaar aan op (onveilig) gedrag en accepteren we het om aangesproken te worden. Samen leren en werken we aan een proactieve veiligheidscultuur.

Om Integrale veiligheid te verbeteren maken we onder meer gebruik van:

- Integrale veiligheidsplannen;
- Jaarlijks geactualiseerd Plan van Aanpak Integrale Veiligheid;
- Algemeen Integraal Veiligheidsplan A-wegenteam Midden Nederland;
- Monitoring van voortgang van activiteiten middels T-Rapportage;
- Periodieke veiligheidscultuurmetingen;
- Vigerende wet- en regelgeving en beschikbare kaders van RWS.

De kernteamleden van het A-wegenteam Midden Nederland

Jasper Meershoek
Projectmanager

Mohamed El Ayadi
Manager Projectbeheersing

Farid Bouchdak
Contractmanager

Stanley van Peenen
Technisch Manager

SPE

Assia Messouli
Omgevingsmanager

Utrecht, 20 november 2023

1.3

Ambitie en doelen

Rijkswaterstaat heeft zich gecommitteerd aan een proactieve en integrale aanpak van veiligheidszorg voor:

- Medewerkers en andere betrokkenen;
- Gebruikers van de wegen en de vaarwegen;
- Omwonenden.

Met als streven: nul doden en nul ernstig gewonden.

Deze algemene ambitie is door de opdrachtgever en het projectteam voor dit specifieke project vertaald in de volgende project specifieke doelen;

- Veiligheidsrisico's worden zoveel mogelijk aangepakt bij de bron conform de arbeidshygiënische strategie. Indien er in lijn met deze afweging nog onacceptabele veiligheidsrisico's overblijven, dienen deze te worden weggenomen;
- Binnen het projectteam hebben we actuele kennis van de relevante veiligheidsdomeinen. Dit wel onder meer zeggen dat iedereen aantoonbaar de juiste opleidingen en cursussen heeft gevolgd;
- Samen met de ON werken wij aan een proactieve veiligheidscultuur waarin we elkaar durven aan te spreken op gedrag en er ruimte is om gezamenlijk te leren en te verbeteren;
- Opdrachtnemers zijn proactief bezig met veiligheid;
- Wij hebben een voorbeeldfunctie en dragen de gedragsregels van RWS actief uit;
- Wij leren continu van elkaar, in de breedste zin van het woord;
- Er is een duidelijke en daadkrachtige beheersing van integrale veiligheid, zowel tijdens de voorbereiding als tijdens de uitvoering van het project.

Het voldoen aan de wet- en regelgeving, beleid en de normen en richtlijnen van RWS wordt gezien als randvoorwaarde en is derhalve niet als doelstelling benoemd.

De kernwaarde en het uitgangspunt dat RWS hanteert, en ook verlangt van de Opdrachtnemers (en onderaannemers) is: 'We werken veilig, of we werken niet'.

Integrale Veiligheid – Output naar Opdrachtnemer:

RWS verlangt van de ON een proactieve en integrale aanpak voor het veiligheidsmanagement en de veiligheidszorg dat past binnen de beleidsverklaring van RWS en de ambitie en doelstellingen zoals beschreven in paragraaf 1.3. De beschreven doelstellingen en acties worden door RWS nagestreefd. Belangrijk hiervoor is dat zowel OG als ON veiligheidszorg als gezamenlijke taak en verantwoordelijkheid zien. In de project start up (PSU) wordt de wederzijdse veiligheidsambitie vastgesteld en bekrachtigd.

1.4 Gedragsregels voor projectmedewerkers

Voor dit project gelden de volgende gedragsregels:

1. Ik heb een voorbeeldfunctie.
2. Ik neem veiligheid altijd mee in mijn werk.
3. Ik zorg voor een veilige werkomgeving.
4. Ik stop elke klus die niet veilig voelt.
5. Ik meld (bijna)ongevallen altijd via 0800-8002 en bespreek deze.
6. Ik zorg voor de juiste persoonlijke bescherming (PBM's).

Integrale Veiligheid – Output naar Opdrachtnemer:

RWS verlangt van de ON dat zij werken conform de gedragsregels zoals beschreven in paragraaf 1.4. Het nastreven hiervan is een gezamenlijke taak en verantwoordelijkheid van ON en OG. De ON is vrij om naast deze gedragsregels ook eigen gedragsregels van toepassing te verklaren.

1.5 Relevante veiligheidsdomeinen

Voor dit project zijn de volgende aangekruiste veiligheidsdomeinen relevant:

☒ Arbeidsveiligheid (altijd relevant)	☒ Elektrische veiligheid
☒ Verkeersveiligheid	☐ Tunnelveiligheid
☐ Nautische veiligheid	☒ Constructieve veiligheid
☐ Veiligheid tegen overstromen	☒ Sociale veiligheid
☒ Externe veiligheid	☒ Brandveiligheid
☒ Machineveiligheid	☐ Integrale beveiliging

De aangekruiste veiligheidsdomeinen worden behandeld in dit IVP.

De definities van bovengenoemde veiligheidsdomeinen kun je terugvinden in Bijlage A.

Integrale Veiligheid – Output naar Opdrachtnemer:

ON dient (na gunning) voor de uitvoering van de werkzaamheden integraal veiligheidsmanagement toe te passen conform Vraagspecificatie en invulling te geven aan de Arbeidsomstandighedenwet en -regelgeving. ON dient, Vraagspecificatie, in het PMP of IVP de wijze waarop de ON integraal veiligheidsmanagement waarborgt te beschrijven. Onderdeel hiervan is dat de ON aantoonbaar invulling geeft aan de beheersing van de in paragraaf 1.5 genoemde integrale veiligheidsdomeinen en aanvullende aspecten.

2 Het project

2.1 Reikwijdte en grenzen project

2.1.1 Omschrijving van het project/bouwwerk

Dit IVP betreft het project Groot Onderhoud aan de Luifel op de A28 in Zeist. De activiteiten behelzen het vervangen huidige glaspanelen door PMMA panelen en herstel werkzaamheden aan spankoppen.

De scope bestaat uit :

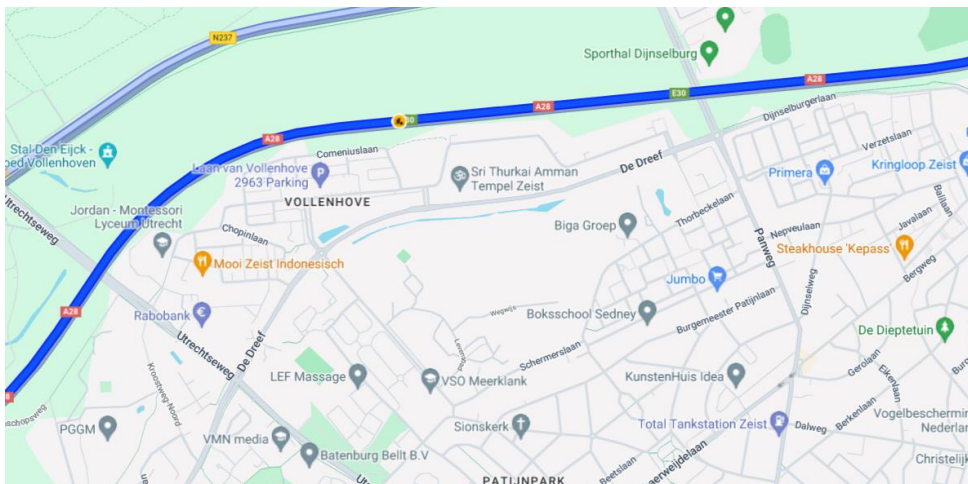
- 790x Glaspanelen vervangen door PMMA- panelen en juiste bestickering (i.v.m. aanvlieggevaar vogels)
- 60x herstellen schades bij de spankoppen

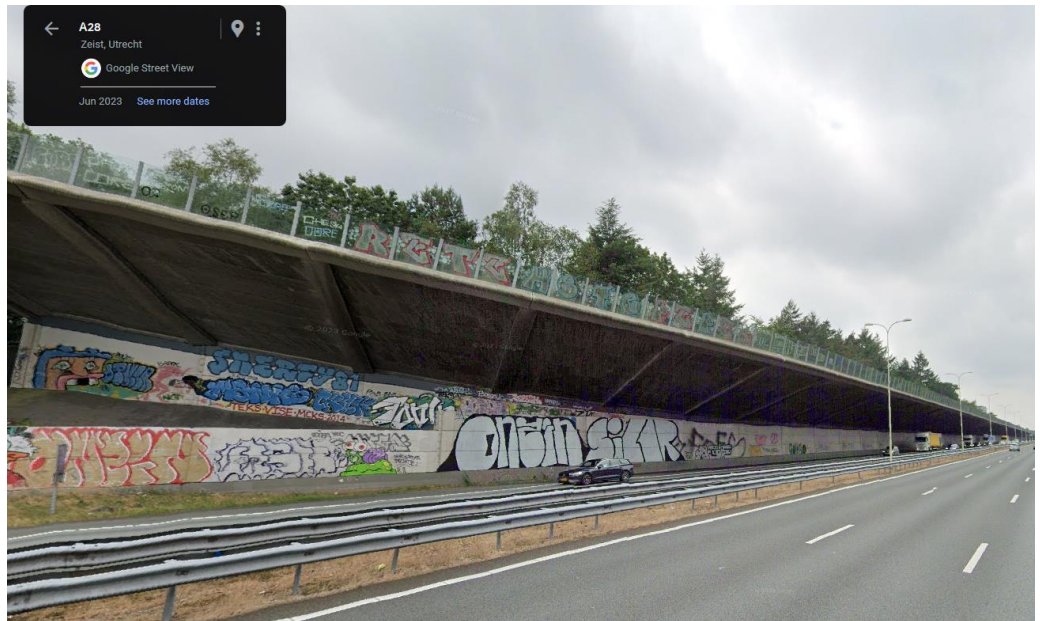
Aanleiding voor dit project is:

- Door een constructie fout in de aanleg van de glaspanelen zijn er In het verleden diverse glaspanelen vervangen door o.a. betonplex. Dit, omdat de glaspanelen zodanig gebroken/beschadigd en de ruimtes tussen de panelen te groot waren, dat deze op de onderliggende rijstroken terecht waren gekomen. Door de aanwezige constructie fout blijft het risico dusdanig aanwezig dat er glaspanelen kunnen bezwijken en op de onderliggende rijbaan terecht kunnen komen met alle gevolgen.
- Doordat de spankoppen/beton krimp, scheuren en corrosie bevatten kan uiteindelijk de draagkracht van de kraagliggers verminderen met alle gevolgen van dien.

2.1.2 Locatie van het bouwwerk (fysieke grenzen)

De geografische ligging van het object is: A28 HRR 5.16- 6.7 gelegen tussen het netwerkdeel KP Rijsweerd - Soesterberg/systeemdeel 028-0010-R/A28 Re 3527-11898.

2.2 Sleutelmomenten Integrale Veiligheid

Rijkswaterstaat hanteert sinds enkele jaren zgn. V&G-sleutelmomenten in de projecten. Op de volgende momenten toetst de V&G-coördinator RWS of integrale veiligheid geborgd is in de projectdocumentatie (zie verder paragraaf 2.4.3):

- Sleutelmoment 1 (reeds gepasseerd): Opdrachtverlening aan IPM-team.
- Sleutelmoment 2 (reeds gepasseerd): Vaststellen van het inkoopplan.
- Sleutelmoment 3: Van toetsing contractdocumenten tot en met gunning.
- Sleutelmoment 4: Van gunning tot en met werkzaamheden buiten.
- Sleutelmoment 5: Wijzigingen na gunning van het contract.
- Sleutelmoment 6 (niet van toepassing op deze NOK): Toetsing IVD bij overdracht van opdrachtnemer PPO/GPO aan beheerder.

2.3 Betrokken partijen

Deze paragraaf bevat een overzicht van alle betrokken partijen, die belang hebben bij dit IVP.

2.3.1 Opdrachtgever

Organisatie	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat Directoraat Generaal Rijkswaterstaat
Naam	<i>Maartje Smits-Damstra</i>
Bezoekadres	<i>Griffioenlaan 2</i>
Postcode en Plaats	<i>3526 LA, utrecht</i>
Telefoonnummer	<i>088 – 797 11 11</i>
Emailadres	Maartje.smits@rws.nl

2.3.2 Opdrachtnemer(s)

Organisatie	<i>Nader te bepalen</i>
Naam	<i>Naam</i>
Bezoekadres	<i>Adres</i>
Postcode en Plaats	<i>Postcode, Plaats</i>
Telefoonnummer	<i>Telefoonnummer</i>
Emailadres	<i>Emailadres</i>

2.3.3 Overige partijen

Raakvlakken met de volgende projecten:

Project:	Valbeveiliging en klimvoorziening De Luifel A28
Organisatie	<i>Eurosafe Solutions</i>
Bezoekadres	<i>Conradstraat 15</i>
Postcode en Plaats	<i>8013 RN, Zwolle</i>
Telefoonnummer	<i>038 467 19 10</i>
Emailadres	<i>info@eurosafe.eu</i>

Project:	Prestatiecontract Zuid
Organisatie	<i>Heijmans Infra</i>
Naam	<i>Wesley Kersjes</i>
Bezoekadres	<i>Graafsebaan 67</i>
Postcode en Plaats	<i>5248 JT, Rosmalen</i>
Telefoonnummer	<i>+31 (0)73 543 66 11</i>
Emailadres	<i>wkersjes@heijmans.nl</i>

In te schakelen partijen – Output naar Opdrachtnemer:

De ON dient in zijn V&G-plan/ IVP een overzicht op te nemen met de betrokken/aanwezige ondernemingen, inclusief ingenieursbureaus, onderaannemers en zelfstandigen, andere RWS projecten, RWS beheerders en overige eventuele in te schakelen diensten. In het geval er meerdere projecten/partijen werkzaam zijn op hetzelfde bouwwerk/areaal dient het V&G-plan/ IVP inzage te geven hoe aan de coördinatie tussen deze projecten, en de aanverwante werkzaamheden, invulling wordt gegeven (zie ook paragraaf 3.2).

2.4 Coördinator Ontwerpfase, V&G-coördinator en Coördinator Uitvoeringsfase

Rijkswaterstaat hanteert op projecten drie rollen op het gebied van veiligheid:

1. V&G-coördinator RWS (VGC)
2. Coördinator Ontwerpfase (CO)
3. Projectadviseur Integrale veiligheid (PIV)

Voor verdere uitleg zie paragraaf 2.4.3 en het Kader Integrale Veiligheid in Projecten (KIViP, versie 3.4.0 d.d. 1 mei 2023)

2.4.1 Coördinator Ontwerpfase, namens de opdrachtgever

Organisatie	<i>Rijkswaterstaat</i>
Naam	<i>Jasper Meershoek</i>
Bezoekadres	<i>Griffioenlaan 2</i>
Postcode en Plaats	<i>3526 LA, Utrecht</i>
Telefoonnummer	<i>06 51 45 01 96</i>
Emailadres	<i>Jasper.meershoek@rws.nl</i>

N.B. De wettelijke Ontwerpfase loopt totdat de schop de grond in gaat en eindigt dus niet na Contractgunning. In voorkomende gevallen kunnen Ontwerpfase en Uitvoeringsfase parallel lopen.

2.4.2 V&G-Coördinator, namens de Opdrachtgever

Organisatie	<i>Rijkswaterstaat</i>
Naam	<i>Evard Boon</i>
Bezoekadres	<i>Griffioenlaan 2</i>
Postcode en Plaats	<i>3526 LA, Utrecht</i>
Telefoonnummer	<i>06 53 41 56 25</i>
Emailadres	<i>Evard.boon@rws.nl</i>

2.4.3 Projectadviseur Integrale Veiligheid (PIV)

Organisatie	<i>Rijkswaterstaat</i>
Naam	<i>Ronald Overeem</i>
Bezoekadres	<i>Griffioenlaan 2</i>
Postcode en Plaats	<i>3526 LA, Utrecht</i>
Telefoonnummer	<i>06 49 34 50 03</i>
Emailadres	<i>Ronald.overeem@rws.nl</i>

2.4.4 Coördinator Uitvoeringsfase, namens de Opdrachtnemer

De wettelijke Uitvoeringsfase begint wanneer de opgedragen werkzaamheden van start gaan. De wettelijke rol Coördinator Uitvoeringsfase wordt vervuld door de Opdrachtnemer. De Coördinator Uitvoeringsfase van de opdrachtnemer is tevens aanspreekpunt voor de V&G Coördinator van Rijkswaterstaat en dient deel te nemen aan het veiligheidscoördinatie-overleg. De opdrachtnemer dient de taken van de Coördinator Uitvoeringsfase uit te schrijven in het Integraal Veiligheidsplan van de uitvoeringsfase.

Coördinator Uitvoeringsfase, namens de Opdrachtnemer

Organisatie	<i>Nader te bepalen</i>
Naam	<i>Naam</i>
Bezoekadres	<i>Adres</i>
Postcode en Plaats	<i>Postcode, Plaats</i>
Telefoonnummer	<i>Telefoonnummer</i>
Emailadres	<i>Emailadres</i>

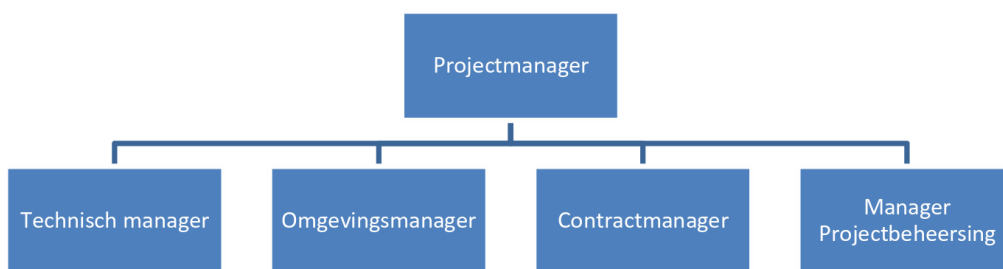
N.B. de wettelijke Uitvoeringsfase begint als “de schop in de grond gaat”.

2.4.5 Verdeling van overige taken en verantwoordelijkheden

Elk projectteamlid heeft zijn eigen verantwoordelijkheid: veiligheid moet je doen. Bovendien heeft elk projectteamlid een voorbeeldfunctie en kent zijn eigen rol en verantwoordelijkheid. Elk projectteamlid handelt proactief. Taken kunnen worden uitbesteed, verantwoordelijkheden niet. De eindverantwoordelijkheid voor veiligheid van en in het project berust altijd bij de opdrachtgever, met de projectmanager als vertegenwoordiger.

Het projectteam A-wegen Midden Nederland is georganiseerd conform het IPM (Integraal Projectmanagement)-model.

Het volgende organogram geeft de IPM rollen weer.

In detail zijn de verantwoordelijkheden ten aanzien van veiligheid beschreven in het Kader Integrale Veiligheid in Projecten (KIViP, versie 3.4.0 d.d. 1 mei 2023). Hieronder volgt de opsomming van de taken en verantwoordelijkheden van het IPM-team van de opdrachtgever:

1.5.1 Organisatie binnen het IPM-team

Projectmanager (PM)

Verantwoordelijkheden	- Is eindverantwoordelijk voor veiligheid binnen de projectscope; - Is verantwoordelijk voor veiligheidscultuur binnen projectteam en scopegebied;
Bevoegdheid	- Het geven van een go-no/go op sleutelmomenten 1, 2, 3 & 5: niet beginnen voordat stukken zijn getoetst op veiligheid door TM en VGC; - Acceptatie POF/ SCOPE-formulier (slm1) <i>POF wordt naast PM getekend door de PFM, SCOPE wordt naast PM getekend door HID</i>
taken	- Uitdragen gedragsregels veiligheid RWS binnen het projectteam en bevorderen veiligheidscultuur; - Spreekt andere IPM-rolhouders en projectteamleden aan op veiligheid; - Neemt maatregelen zodat Coördinator Ontwerpfase de taken naar behoren kan vervullen; - Neemt maatregelen zodat Coördinator Ontwerpfase de taken naar behoren uitoefent; - Overlegt periodiek met de CO, TM, CM, OM en MPb over de dagelijkse praktijk inzake veiligheid; - Melding voorgenomen totstandbrenging bouwwerk; - Is actiehouders bij het afhandelen van incidenten (bijvoorbeeld aan een MIR melding wordt een PM gekoppeld welke verantwoordelijk is voor de opvolging).

Manager Projectbeheersing (MPb)

Verantwoordelijkheden	- Borgt dat integrale veiligheid is ingebed in alle projectbeheers-processen. Dit doet hij/zij door bij de inrichting (en periodieke PDCA-actualisatie) van die processen rekening te houden met integrale veiligheid. Het is niet de bedoeling dat veiligheid daarbij een status aparte krijgt, maar juist dat het als regulier onderdeel in het reguliere proces wordt meegenomen. Enkele voorbeelden van inbedding integrale veiligheid in PB-processen - veiligheid als criterium in het proces van scope & wijzigingen-management - veiligheidskwantificering in risicomanagement - veiligheid als rapportage-element in een projectspecifiek dashboard - veiligheid als standaard criterium in trade-off-matrices t.b.v. besluitvorming De verantwoordelijkheid van de MPB betreft dus nadrukkelijk de inrichting van deze processen. De input in deze processen blijft altijd verantwoordelijkheid van de betreffende IPM-rolhouders. - De MPb is daarnaast verantwoordelijk voor o.a. de volledigheid van de output van de PB-processen. Daaruit volgt dat de MPB kan stimuleren en toetsen dat hierin steeds voldoende aandacht is voor veiligheidsthema's door bijvoorbeeld het stellen van controlevragen, het uitvoeren van benchmarks met projecten en het toepassen van best practices. De VGC en/of PIV kan hierin ondersteunen. Op deze manier borgt de MPb dat veiligheid een integraal onderdeel is van de gegenereerde managementinformatie en wordt meegewogen in besluitvormingsprocessen.
taken	- Vanuit scopemanagement en kwaliteitsmanagement faciliteren van een integrale toets op de projectopdracht (POF of SCOPE); - Beheert, coördineert en faciliteert het risicomanagementproces; - Coördineert interne kwaliteitsborging (IKB) (bijvoorbeeld: uitvoeren interne audits);
	- Coördineert de beschikbaarheid van de juiste stuurinformatie (bijvoorbeeld t-rapportages); - Stelt kader op voor kwaliteitsmanagement binnen project en ziet toe op de doorvertaling hiervan in beslisdocumenten zoals bijvoorbeeld contract, Ontwerp RI&E, afweging BTO, beoordeling IVP; - Vanuit IKB toetsen of CM en TM verantwoordelijkheden in kader van veiligheid voldoende geborgd hebben zodat de OG een verantwoord besluit kan nemen; - Beoordeelt (of laat dit doen) de arbeidshygiënische strategie op de RWS werkplek (bij een bouwkeet: let op BHV, brand- en vluchtvoorzieningen); <i>Let op: alleen van toepassing is als het project gehuisvest is in een niet RWS/Rijks-pand. Hij/zij wordt hierbij ondersteunt door PIV.</i> - Faciliteert verbeteringen via managementinformatie en advies aan rolhouders. <i>Let op: voor de inhoud van de opvolging wat betreft veiligheid is de TM verantwoordelijk!</i>

	Technisch Manager (TM)
Verantwoordelijken	- De technisch manager is operationeel verantwoordelijk voor veiligheid in het project; - Daarnaast vervult hij/zij de rol van Coördinator Ontwerpfase. Projectadviseur Integrale Veiligheid (PIV) Als in het projectteam de veiligheidsexpertise en/of de capaciteit ontbreekt, kan een beroep worden gedaan op een Projectadviseur Integrale Veiligheid (PIV). Deze ondersteunt (waar nodig) de Technisch Manager bij de uitvoering van bepaalde taken waar hij/zij verantwoordelijk voor is. De TM kan dus uitvoerende taken uitbesteden aan een PIV. Deze staan hieronder aangegeven met [PIV] achter de betreffende taak. Verderop in dit kader staan meer (mogelijke) taken van de PIV beschreven. In het geval veiligheidsexpertise en/of de capaciteit ontbreekt bestaat de mogelijkheid om ondersteuning op het gebied van veiligheid in te kopen. Kerntaken (strategische en tactisch-strategische werkzaamheden) kunnen niet worden ingekocht. Voor meer informatie hoe ondersteuning op het gebied van veiligheid kan worden ingekocht, zie Nieuwe generatie uitbesteding Diensten 2020-2030 (rws.nl). Rol Coördinator Ontwerpfase (CO) Onderstaand zijn de taken die horen bij de rol van Coördinator Ontwerpfase (CO) in blauwe tekst weergegeven. Met het uitvoeren van deze taken voldoet de CO aan de verplichtingen die RWS beoogt bij de invulling van de rol van CO. De CO coördineert de <i>vergewisplicht</i>, het opstellen van het <i>Integraal Veiligheids Plan</i> en het opstellen/bijstellen van het <i>Integraal Veiligheids Dossier</i>. Een Coördinator Ontwerpfase wordt volgens het "1.7 Proces aanwijzing Coördinator Ontwerpfase" aangewezen. De veiligheids- en gezondheids coördinator (VGC) De technisch manager is verantwoordelijk voor de uit te voeren taken op het gebied van veiligheid. De veiligheids- en gezondheids coördinator (VGC) heeft daarbij een adviserende en toetsende rol. De VGC dient in ieder geval op vaste momenten <i>geconsulteerd</i> te worden. Dit zijn de <i>sleutelmomenten</i> waarbij een go of no-go wordt gegeven om verder te gaan. Alleen indien er in de samenwerking met de CO geen overeenstemming bereikt kan worden en de VGC belangrijke risico's blijft (voor)zien, kan er geëscaleerd worden (zie sleutelmomenten).
taken	- Vergewissen bij aanvang van het project of de aanwezige IVD's (broninformatie) van bestaande objecten binnen de projectscope beschikbaar zijn gesteld door de objectbeheerder(s) [PIV]; - Vergewissen of veiligheidsafwegingen en doelstelling zijn meegenomen in POF, IVP/ Ontwerp RI&E, BTO-keuzen en interne KES [PIV]; - V&G-beschouwing van de POF / scopeformulier; - Toetsen inkoopplan op V&G-aspecten en BTO-keuzes [PIV]; - Opstellen Integraal Veiligheidsplan conform Werkwijze RWS (in Arbobesluit V&G-plan) [PIV]; - Opstellen en actualiseren van de Ontwerp RI&E en RI&E voor vooronderzoeken² en toevoegen aan Integraal Veiligheidsplan [PIV]; - Gemaakte BTO-keuzes vanuit de Verkenningfase en Planfase verder uitwerken en zorgen dat de risico's die daaruit voortvloeien opgenomen en gewogen worden in de Ontwerp RI&E [PIV]; - Gemaakte BTO-keuzes vanuit de Ontwerpfase verder uitwerken en zorgen dat de risico's die daaruit voortvloeien opgenomen en gewogen worden in de Ontwerp RI&E (artikel 2.28) [PIV]; - Samenstellen Integrale Veiligheidsdossiers (in Arbobesluit V&G-dossiers) voor nieuwe en aangepaste objecten [PIV]; - Toetsen actualisatie Integraal Veiligheidsplan op V&G-aspecten en BTO-keuzes [PIV]; - Toetsen contractstukken op V&G-aspecten en BTO-keuzes [PIV]; - Beoordeling aanbiedingen van ON. Draagt zorg dat veiligheid bij de BPKV beoordeling een onderwerp is. - Toetsen V&G-plan Uitvoering voorafgaande aan de uitvoeringswerkzaamheden [PIV]; - Indien aan de orde: toetsen deel-V&G-plannen en (deel) werkplannen ON op V&G-aspecten [PIV]; - Toetsen of ON zich houdt aan het V&G-plan Uitvoering (en deelplannen) door middel van interactie met ON en veiligheidsrondes op het werk [PIV]; - Voert inhoudelijk gesprek over veiligheidsincidenten met ON [PIV]; - Analyseert de geregistreerde incidenten op inhoud [PIV]; - Beoordeelt de veiligheidsafwegingen (BTO-keuzes) op veiligheid bij wijzigingen en verdere detailleringen (VTW) [PIV]; - Toetsen V&G-plan Uitvoering bij actualisatie (bijvoorbeeld bij een contractwijziging of voortschrijdend inzicht) [PIV]; (laten) actualiseren/opstellen IVD('s) van bestaande/nieuwe objecten [PIV]; - Toetsen geactualiseerd of nieuw opgeleverd IVD op actualiteit, betrouwbaarheid en compleetheit [PIV].

	Ontwerp RI&E. Zorgt er minimaal voor dat IPM-rolhouders (TM, CM, OM en MPb) en adviseurs aansluiten bij relevante veiligheidsrisicosessies <i>[PIV]</i>; ▪ Draagt zorg dat voor veiligheid de juiste (voor)onderzoeken plaatsvinden die de bestaande situatie in kaart brengen. Eigenlijk een aanvulling op informatie uit het IVD; ▪ Maatregelen nemen dat voorafgaand aan het geheel of gedeeltelijk uit elkaar nemen van een object de asbestinventarisaties ter beschikking zijn gesteld aan ON; ▪ Draagt zorg dat systeem en proceseisen vanuit de Ontwerp RI&E en BTO-keuzes opgenomen zijn in VSP en/of VSE; ▪ Inlichtingen- en dialoogfase (samen met CM) - Informeert gegadigden over doelstellingen OG m.b.t. veiligheid en aandachtspunten m.b.t. veiligheidsrisico's (risicogestuurd). Deze doelstellingen en aandachtspunten worden vastgelegd in de nota van inlichtingen. - Zorgt ervoor dat veiligheid op de agenda van de inlichtingen- en/of dialooggesprekken staat ▪ Beoordelingsfase (samen met CM) Zorgt ervoor dat veiligheid bij de beoordeling van de BPKV meegenomen wordt (geen negatieve effecten op veiligheid danwel positief effect doelstelling veiligheid) ▪ Organiseert een overdrachtsoverleg veiligheid (warme overdracht) waarin: - De inhoud van het IVP en bijlagen wordt toegelicht; - De werkwijze omtrent het IVP en het IVD toegelicht wordt; ▪ Is aanspreekpunt voor Coördinator Ontwerpfase en Coördinator Uitvoeringfase bij ON; ▪ Is aanspreekpunt bij incidenten, stemt af met projectmanager; ▪ Overdragen nieuwe en geactualiseerde IVD's naar de beheerder.
--	---

	Contractmanager (CM)
Verantwoordelijkheden	▪ Is verantwoordelijk voor de contractbeheersing. Onderdeel hiervan is er voor te zorgen dat de documenten die ter acceptatie worden ingediend worden getoetst; ▪ CM of contractadviseur beoordeelt mede of wordt voldaan aan de contracteisen.
Bevoegdheden	▪ Het geven van een go-no/go op sleutelmomenten 4, & 6: niet beginnen of eindigen voordat de nodige documenten zijn getoetst op veiligheid door TM en VGC. <i>Formeel accepteert enkel de contractgemachtigde van de opdrachtgever dus de CM bij sleutelmoment 4 en 6.</i>
taken	▪ PM/PFM voeden met informatie over consequenties als veiligheid niet goed is ingevuld (slm1); ▪ Indien IPM er onderling niet uitkomt, escaleert CM wanneer de maakbaarheidstoets niet succesvol is. Bijvoorbeeld wanneer er geen VGC en/of PIV aangesloten is (slm1); ▪ In inkoopplan opnemen: - hoe de inkoop / contracteringsstrategie kan bijdragen aan het beheersen van veiligheidsrisico's. - hoe de inkoop / contracteringsstrategie kan bijdragen aan de veiligheidsdoelstellingen ▪ Bewaken dat inkoopkeuzes geen negatieve invloed hebben op veiligheidsrisico's; ▪ Weegt af of het projectteam bepaalde veiligheidsmaatregelen wil voorschrijven, dan wel bepaalde uitvoeringsmethoden wil uitsluiten (indien dit niet wordt vrijgelaten aan de opdrachtnemer – vloeit voort uit Ontwerp RI&E); ▪ In aanbestedingsleidraad opnemen hoe veiligheid wordt meegenomen in de aanbesteding; ▪ Veiligheid expliciet opnemen in contractbeheersingsstrategie en concept contractbeheersplan; ▪ Controleren dat de planning van acceptatie en toetsing (Annex III & IV) wordt nageleefd (zowel intern gericht als extern) --> voor veiligheid betreft het bij Annex III voornamelijk het V&G-plan uitvoering en werkplannen; ▪ Toetsen/ beoordelen of ON zich houdt aan de contracteisen en het V&G-plan Uitvoering (en deelplannen). ▪ Ziet toe op het melden en afhandelen van incidenten. Wordt het contract gevolgd?;

	- Bespreekt veiligheid periodiek met opdrachtnemer (knelpunten, opgetreden incidenten, auditresultaten); - Bespreekt issues in het wijzigingenproces waarbij altijd wordt nagedacht over consequenties voor veiligheid (elke IPM rolhouder kan in de lead zijn); - Stelt contractwijziging (VTW) op in afstemming met opdrachtnemer en bespreekt eventuele consequenties voor veiligheid; - Controleren dat de planning van acceptatie en toetsing van IVD wordt nageleefd afgaande op advies van TM en VGC (slm6).
--	--

Omgevingsmanager (OM)	
algemeen	De omgevingsmanager is verantwoordelijk voor het contact met de omgeving.
taken	- Inventariseert de veiligheid in de omgeving en stemt af met de Coördinator Ontwerpfase (denk aan conditioneringswerkzaamheden); - Inventariseert klanteisen inzake veiligheid; - Overlegt met de veiligheidsregio; - Minimaliseert veiligheidsrisico's voor de omgeving (verkeer, omwonenden); - Communiqueert en stemt af met omgeving (mogelijke BTO-keuzen); - Validatie van sociale veiligheid in ontwerp bij stakeholders; - Bespreekt issues in het wijzigingenproces waarbij altijd wordt nagedacht over consequenties voor veiligheid (elke IPM rolhouder kan in de lead zijn).

Informatie Voorziening-manager (IVM)	
algemeen	Projecten met veel, complex en/of risicovol Informatie Voorziening (IV) zaken krijgen een Informatie Voorziening-manager. Deze IV-manager is dan een zesde IPM-rol. De IV-manager maakt dan ook onderdeel uit van het IPM-team. <i>Binnen Rijkswaterstaat wordt IV vaak gebruikt als overalbegrip voor informatievoorziening industriële automatisering (IA) en ICT. Hieronder vallen technische installaties, op afstand beweegbare constructies, hard- en software om de operationele ingebruikname van een project te realiseren, en nog veel meer.</i>
taken	- Draagt zorg voor de evaluatie en toetsing van het informatievoorziening ontwerp (V&V proces) van ON en overige gemaakte afspraken; - Is samen met de rest van het IPM team verantwoordelijk voor het naleven van de eisen rondom Cyber Security zowel binnen het projectteam als in de realisatie van het werk; - Stelt contracteisen op met betrekking tot IA, indien het projectteam bepaalde veiligheidsmaatregelen wil voorschrijven. Dit komt voor indien het treffen van maatregelen uit de ontwerp RI&E op het gebied van IA niet wordt vrijgelaten aan de opdrachtnemer; - Coördineren van de veiligheidsaspecten binnen de deelleveringen van CIV (inclusief de IA bouwblokken); - Coördineren van de integratie van de bouwblokken t.b.v. het gebruik; - Leveren van materiedeskundigheid voor: - SCB toetsing informatievoorzieningstechnologie (bijv. producttoetsen van veiligheidsplannen en procestoetsen); - Verificatie informatievoorzieningstechnologie (bijv. ontwerpen, eisen en testplannen); - Monitoring en toetsing van ontwerp en uitvoering op het voldoen aan de wettelijke en contractuele uitgangspunten cybersecurity en deelleveringen CIV (incl. VTW's).

Projectadviseur Integrale Veiligheid (PIV)	
algemeen	De PIV'er ondersteunt onder andere de TM bij bepaalde taken (zie hiervoor de taken bij TM). Aanvullend op die taken kan de PIV'er ondersteuning bieden aan andere IPM-rolhouders op het gebied van veiligheid. Hieronder staan een aantal mogelijke taken weergegeven.
taken	- Geven van voorlichting over de borging van veiligheid in het primair proces Aanleg in algemene zin; - Borgen van veiligheid in het risicodossier, en deelname aan risicospiegelsessies met ON; - Ondersteuning bij het toetsen/ beoordelen of ON zich houdt aan de contracteisen en het V&G-plan Uitvoering (en deelplannen); - Borgen van veiligheid in de communicatie van het IPM-team met andere stakeholders (zoals District/wegbeheerder; - Organiseren van Safety Walks door Opdrachtgever en Opdrachtnemer; - Melden, (laten) registreren en (laten) afhandelen van incidenten waarbij RWS-ers zijn betrokken; - Beantwoorden van specifieke vragen (= vraag gestuurd advies); - Bijdragen leveren aan de Gate Reviews en de KAd in het project; - Adviseren/ondersteunen bij audits, inspecties en andere monitoringsactiviteiten; - Indien nodig escaleren in situaties waarin de veiligheid onvoldoende wordt geborgd. Dit kan in samenwerking met bijvoorbeeld de VGC.

1.5.2 Organisatie buiten het IPM-team

Portfoliomanager (PFM)	
Bevoegdheid	- Het geven van een go-no/go op sleutelmomenten 1, 2, 3 & 5: niet beginnen voordat stukken zijn getoetst op veiligheid door TM en VGC; - Acceptatie van het Project Opdracht Formulier (slm1) - POF (PPO) wordt getekend door de PM en de PFM - SCOPE formulier (GPO) wordt getekend door de PM en HID'en en DG
Verantwoordelijkheden	Laten voeden met informatie over consequenties als veiligheid niet goed is ingevuld - Is verantwoordelijk voor de compleetheid en de juistheid van de verantwoording van de gemaakte Bouwkundige-, Technische- en Organisatorische keuzen (BTO-keuzen) bij opdrachtverlening aan een IPM-team (slm1); - Is verantwoordelijk voor de compleetheid en de juistheid van de eerste inventarisatie van risico's die voortkomen uit de BTO-keuzen en de beschikbare Integraal Veiligheidsdossiers bij opdrachtverlening aan een IPM-team (slm1); - Indien uit de toetsing, tijdens een van de sleutelmomenten, van de VGC tekortkomingen naar voren komen waar door het IPM-team niet adequaat op wordt gereageerd, kan de VGC escaleren naar de Portfoliomanager. De portfoliomanager moet vervolgens aangeven wat hij of zij met de bevindingen doet (slm1).
taken	Aanstellen Coördinator(en) Ontwerpfase middels aanwijfsbrief (1.7 Proces aanwijzing Coördinator Ontwerpfase)
Veiligheids- en gezondheids Coördinator (VGC)	
algemeen	De belangrijkste verantwoordelijkheid van de VGC is om de CO te ondersteunen bij de invulling van de vergewisplicht zoals beschreven in de art 2.26 van het Arbobesluit. De taken van de VGC zijn hieronder aan de hand van Sleutelmomenten weergegeven. De VGC zal echter niet enkel bij de sleutelmomenten toetsen of adviseren maar ook advies geven tussen die momenten in. Vooral tussen sleutelmoment 3 en 4 is het belangrijk om regelmatig af te stemmen met de veiligheidsfunctionarissen van de opdrachtnemer om bij sleutelmoment 4 niet voor verrassingen te komen staan.
Verantwoordelijkheden	- Daar waar de eerste escalatielijn, zijnde escalatie binnen het IPM-team, niet afdoende is, treedt de tweede escalatielijn in werking, zijnde escalatie naar de Portfoliomanager. Indien ook de tweede escalatielijn niet afdoende is, KAN via het afdelingshoofd van de Afdeling Veiligheid in Projecten naar de directeur Techniek van GPO of PPO worden geëscaleerd. - De VGC heeft de zelfstandige bevoegdheid een werk te onderbreken én moet vervolgens verplicht worden geconsulteerd vóórdat de werkzaamheden worden hervat. Beide besluiten worden goed beargumenteerd en treden in werking wanneer het normale validatie en acceptatieproces in het projectteam niet afdoende werkt.
taken	Sleutelmoment 1: Opdrachtverlening aan IPM-team - Toetst of gemaakte BTO-keuzes op juiste wijze zijn verantwoord en zijn vertaald in een eerste risico-inventarisatie conform het sjabloon Ontwerp RIE Veiligheid uit de Werkwijzer Rijkswaterstaat. Bij de toetsing maakt de VGC onder meer gebruik van de beschikbare Integraal Veiligheidsdossiers van het areaal, de eisen uit de KES en het POF of scopeformulier (bij GPO). Sleutelmoment 2: Vaststellen van het inkoopplan en onderliggende documenten - Beoordeelt de uitkomsten van de meest actuele risico-inventarisatie op juiste wijze een plek hebben gekregen in het inkoopplan; - Escaleert wanneer bevindingen niet naar tevredenheid opgepakt worden. Sleutelmoment 3: Van toetsing contract-documenten tot gunning - Voert vóór publicatie op TenderNed een finale toets uit op het IVP. De VGC beoordeelt deze documenten onder andere op de verwachte samenloop- en objectgebonden risico's op een werklocatie aan de hand van zijn areaalkennis. De VGC toetst of van alle risico's in de ontwerp RI&E een weloverwogen beslissing is genomen of deze bij de opdrachtnemer of bij het projectteam is belegd; - VGC ondertekent document (IVP ontwerp) bij akkoord; - Escaleert indien nodig binnen het IPM-team als documenten niet compleet of niet in orde zijn. Indien eerste escalatielijn niet afdoende is KAN de tweede en desnoods de derde escalatielijn worden toegepast.

	Sleutelmoment 4: Van gunning tot en met werkzaamheden buiten ▪ Vóór aanvang van de werkzaamheden buiten voert de VGC een finale toets uit op het Integraal Veiligheidsplan en deelplannen van de opdrachtnemer, een go/no go-moment. De VGC beoordeelt deze documenten onder andere op beheersing van de verwachte risico's op de werklocatie aan de hand van zijn kennis van de Arbowet. Bij veel contracten is dit vanwege de aard van het werk dus een continue activiteit; ▪ Adviseert of het IVP geaccepteerd wordt en daarmee voldoet aan de wettelijke verplichtingen uit het Arbobesluit; ▪ Escaleert indien nodig binnen het IPM-team als documenten niet compleet of niet in orde zijn. Indien eerste escalatielijn niet afdoende is KAN de tweede en desnoods de derde escalatielijn worden toegepast.
	Sleutelmoment 5: Wijzigingen na gunning van het contract (Groene kamer proces) ▪ Voert een toets uit op de invloed van de scopeveiligheid ten aanzien van de borging van de (integrale) veiligheid en of de juiste beheersmaatregelen zijn benoemd. Tevens toetst de VGC of de scopewijzigingen op de juiste manier in het IVP en de ontwerp RI&E zijn opgenomen. De VGC beoordeelt deze documenten onder andere op beheersing van de verwachte risico's op de werklocatie aan de hand van zijn kennis van de Arbowet; ▪ Adviseert of de gewijzigde documenten (n.a.v. scopewijziging) of nieuwe activiteiten (incl. plan) geaccepteerd worden en daarmee voldoet aan de wettelijke verplichtingen uit het Arbeidsomstandighedenbesluit; ▪ Escaleert indien nodig binnen het IPM-team als documenten niet compleet of niet in orde zijn. Indien eerste escalatielijn niet afdoende is KAN de tweede en desnoods de derde escalatielijn worden toegepast. Sleutelmoment 6: Toetsing IVD bij overdracht van aannemer PPO/GPO aan beheerder ▪ Toetst de documenten, met name de inhoud van het Integraal Veiligheidsdossier (IVD), voordat deze overgedragen worden aan de beheerder; ▪ Adviseert of de opgeleverde documenten (met name IVD) geaccepteerd worden en daarmee voldoet aan de wettelijke verplichtingen uit het Arbobesluit; ▪ Escaleert indien nodig binnen het IPM-team als documenten niet compleet of niet in orde zijn. Indien eerste escalatielijn niet afdoende is KAN de tweede en desnoods de derde escalatielijn worden toegepast.

TVB's– Output naar Opdrachtnemer:

De ON dient zijn interne projectorganisatie zodanig in te richten dat de integrale veiligheid tijdens het project is geborgd. Hoe hier exact invulling aan wordt gegeven dient door de ON te worden beschreven en vastgelegd in het veiligheidsplan van de ON.

2.4.6 Overzicht IPM rolhouders projectteam A-wegenteam Midden Nederland

- Projectmanager (PM) – Jasper Meershoek
- Contractmanager (CM) – Farid Bouchdak
- Omgevingsmanager (OM) – Assia Messouli
- Technisch manager (TM) – (vervangend) Jasper Meershoek²
- Manager Projectbeheersing (MPB) – Mohamed El Ayadi

2.5 V&G-coördinatie nevenaanneming

Vanuit het Arbeidsomstandighedenbesluit (artikel 2.31) is de opdrachtnemer verantwoordelijk voor de V&G-coördinatie op het project.

Ter voorkoming van ongevallen, door bijvoorbeeld onvoldoende communicatie of niet geplande bediening van de machines, zullen de betrokken partijen (ON, OG en eventuele neven/onder aannemer) moeten afstemmen wie op welk moment Coördinator Uitvoering is en verantwoordelijk is voor de daaraan gekoppelde taken. Opdrachtgever moet vervolgens geïnformeerd over de afspraken die de partijen over deze V&G-coördinatie maken.

2.6 Planning van de werkzaamheden

Beoogde datum aanvang werkzaamheden op bouwlocatie/in areaal	<i>Nader te bepalen</i>
Beoogde datum einde werkzaamheden	Nader te bepalen
Beoogde uitvoeringsduur	<i>Nader te bepalen</i>

2.7 Melding

Artikel 2.27 van het Arbeidsomstandighedenbesluit (AB) schrijft voor dat door de opdrachtgever bouwprojecten aangemeld moeten worden bij de toezichthouder, de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) indien:

- a) De geraamde duur van de totstandbrenging van het bouwwerk meer dan 30 werkdagen beslaat en op de bouwplaats meer dan 20 werknemers tegelijkertijd arbeid zullen verrichten, of
- b) Met de totstandbrenging van het bouwwerk meer dan 500 mensdagen zijn gemoeid.

Voor aanvang van de eerste werkzaamheden dient een melding te worden gedaan. Een kopie van deze melding dient opgenomen te worden in dit IVP alsmede dient er een kopie op de bouwplaats op gehangen te worden.

De melding wordt voor dit project gedelegeerd aan de ON aangezien die meer zicht heeft op de planning en hoeveel medewerkers hij in wil zetten.

² Tevens Coördinator Ontwerpfase

3 Maatregelen

In dit hoofdstuk worden de maatregelen beschreven waarmee de geïdentificeerde risico's worden gemitigeerd (gereduceerd). Hoewel het hele IVP een dynamisch document is, en geactualiseerd wordt zodra de werkzaamheden daartoe aanleiding geven, geldt dit zeker voor dit hoofdstuk.

De risico's en maatregelen in dit hoofdstuk opgesomd zijn niet limitatief. Bijlage B (de Ontwerp-RI&E) dient actueel en volledig te zijn en doorlopend te worden bijgehouden.

Dit IVP en onderliggende Ontwerp-RI&E dienen als input voor de realisatiefase. Om te borgen dat de input onverminderd wordt meegenomen zijn eisen opgesteld in de Vraagspecificatie Proces (VSP).

3.1 Algemeen

Deze paragraaf bevat algemene beheersmaatregelen die niet voortkomen uit een specifiek veiligheidsdomein maar worden ingezet door opdrachtgever om de veiligheid te borgen. Specifiek voor de arbeidsveiligheid is daarbij van toepassing dat de vergewisplicht (AB, artikel 2.26) wordt nagekomen door:

- Het toetsen van interne veiligheidsdocumenten door de VGCO tijdens vastgestelde sleutelmomenten;
- Veiligheidsdocumenten welke zijn opgesteld door de opdrachtnemer te toetsen, accepteren en accorderen;
- Uitvoeren van risicomanagement gedurende de voorbereidingsfase, aanbestedingsfase en realisatiefase;
- Uitvoeren van waarnemingen tijdens Safety Walks, veiligheidsrondes en werkbezoeken.
- Veiligheid altijd als agendapunt bij interne en externe overleggen op te nemen.

3.2 Integraal veiligheidsmanagement

Hoofdstuk 3 Algemeen – Output naar Opdrachtnemer:

ON dient (na gunning) voor de uitvoering van de werkzaamheden integraal veiligheidsmanagement toe te passen conform Vraagspecificatie 'proces' en invulling te geven aan de Arbeidsomstandighedenwet en -regelgeving. ON dient, de Vraagspecificatie Proces, de wijze waarop de ON integraal veiligheidsmanagement waarborgt te beschrijven.

Het veiligheidsplan van de ON dient te beschrijven op welke wijze het veiligheidsmanagement wordt toegepast bij de uit te voeren taken, activiteiten en services en op welke wijze invulling wordt gegeven aan de wettelijke verplichtingen. Het IVP maakt onderdeel uit van de contractdocumenten. De ON moet voor de contractuitvoeringsfase het IVP uitbreiden, dan wel aanvullen. De ON dient te zorgen dat de onderwerpen in onderhavig IVP (dat tevens het V&G plan ontwerpfase betreft) worden op- of overgenomen in het veiligheidsplan van de ON (en V&G-plan uitvoeringsfase). De ON is verplicht om dit IVP, en daarmee de risico-inventarisatie, aan te passen, specifiek te maken en actueel te houden op basis van onder meer de gekozen werkmethoden en de locatie specifieke kenmerken en aandachtspunten.

In de vraagspecificatie proces zijn diverse eisen gesteld aan de veiligheidsdomeinen die vallen binnen Integrale Veiligheid (zoals aan arbeidsveiligheid, constructieve veiligheid, Verkeersveiligheid en elektrische veiligheid). Het IVP betreft een dynamisch document dat moet worden aangepast en worden gedetailleerd aan de hand van de actuele situatie.

Situationele aspecten.

De ON dient een integrale benadering in het werkproces op te nemen, waarin bij de risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) de situationele aspecten (locatie specifieke aandachtspunten) aantoonbaar worden meegenomen en worden beheerst. Hiermee dienen bij werkzaamheden eventuele effecten op andere veiligheidsaspecten/-domeinen beheerst te zijn. Van de ON wordt verwacht dat hij voorafgaand aan de uitvoering van het werk, zich op de hoogte stelt van de projectlocatie met als doel;

- De mogelijke actuele onveilige locaties/ situaties in kaart te brengen;
- Op grond van de constatering het IVP en het IVD actualiseert;
- Het treffen van adequate beheersmaatregelen om de werkzaamheden veilig uit te kunnen voeren.

3.3 Toprisico's bij het uitvoeren van de werkzaamheden (zie RI&E)

Conform Artikel 2.28 Arbeidsomstandighedenbesluit heeft Opdrachtgever voor dit project een Risicoinventarisatie en -evaluatie (RI&E) opgesteld, zie bijlage B. In de RI&E zijn alle van toepassing zijnde veiligheidsdomeinen beschouwd. ON dient deze risicoinventarisatie en -evaluatie verder aan te vullen en uit te werken voor de uitvoeringsfase. De RI&E en het IVP beslaan samen alle RWS-veiligheidsdomeinen die voor de eventueel uit te voeren werkzaamheden aan de orde zijn.

De geïdentificeerde risico's zijn in de RI&E voorzien van een risicoscore volgens de methode van Fine & Kinney. De hoogte van de score is een maat voor de prioriteit van de beheersing van dat risico. Het verband is als volgt:

Risicoscore (R)	Risico	Prioriteit
<20	Aanvaardbaar	Geen prioriteit
20-70	Mogelijk	Aandacht vereist
70-200	Substantieel	Maatregelen vereist
200-400	Hoog	Onmiddellijke maatregelen vereist
>400	Zeer hoog	Activiteit niet starten of werkzaamheden direct onderbreken

Voor de precieze formuleringen van alle door OG onderkende risico's en beheersmaatregelen wordt verwezen naar bijlage B.

In de volgende hoofdstukken beschrijven we per veiligheidsdomein de risicobeheersmaatregelen bij de werkzaamheden die door de opdrachtnemer worden uitgevoerd in het kader van de opdracht. We beschrijven de risico's en beheersmaatregelen op hoofdlijnen. De opdrachtnemer van dient, in het V&G-plan uitvoeringsfase, e.e.a. verder te detailleren voor de door hem te kiezen werkwijze.

3.4 Arbeidsveiligheid

De veiligheid van personen die beroepshalve aanwezig zijn.

Het aspect arbeidsveiligheid is één van de belangrijkste veiligheidsaspecten als het gaat om directe impact op personen. Belangrijk uitgangspunt daarbij is het volgen van de arbeidshygiëne strategie. De prioriteit ligt bij veiligheidsmanagement ten behoeve van eigen personeel en medewerkers van partijen die in opdracht van RWS werken waarin deze strategie duidelijk verwerkt zit.

Hierover bestaat uitgebreide wet- en regelgeving zoals de Arbowet. In de Arbowet heeft Opdrachtgever (samen met Opdrachtnemer) duidelijk omschreven taken en verantwoordelijkheden zoals het bijhouden van een veiligheidsdossier met daarin Risico-inventarisaties (RI&E), V&G-plannen en een ongevallenregistratie. Inzet wordt dus van zowel de Opdrachtgever als van de Opdrachtnemer verwacht.

Het Arbobesluit maakt formeel geen onderscheid in een V&G-plan ontwerp en een V&G-plan uitvoering. De Opdrachtgever is verplicht een V&G-plan aan te leveren bij de Opdrachtnemer. Het V&G-plan zoals dat in artikel 2.28 van het Arbeidsomstandighedenbesluit wordt bedoeld dient in de ontwerpfase te worden aangevuld en aan het einde van de ontwerpfase te worden aangepast ten behoeve van de uitvoeringsfase.

Arbeidsveiligheid heeft in dit project specifiek betrekking op de hoofdonderdelen:

- Werken nabij wegen;
- Hijswerkzaamheden;
- Werken op hoogte;
- Sloopwerkzaamheden.

De belangrijkste arbeidsrisico's hebben betrekking op:

- Arbeidsongevallen vanwege raakvlakken van diverse werkzaamheden, doorgaande exploitatie, tijd en ruimtegebrek gedurende realisatie (zoals bijvoorbeeld aanrijdgevaar en beknelling);
- Blootstelling aan gevaarlijke stoffen in fundatie en overige materialen;
- Geraakt worden door vallende delen;
- Vallen van hoogte.

Beheersmaatregelen:

Om arbeidsveiligheid in dit project te borgen zijn de volgende documenten door Opdrachtgever opgesteld:

- Veiligheids- en gezondheidsplan (V&G-ontwerpplan), geïntegreerd in dit IVP;
- Risico Inventarisatie & Evaluatie (Ontwerp-RI&E), zie bijlage B van dit IVP;
- BTO-keuzenlijst als onderdeel van het IVP;
- V&G-dossier als onderdeel van het "Integraal Veiligheidsdossier (IVD)"

De beheersmaatregelen in deze documenten borgen de veiligheid tijdens de realisatiefase van het project.

3.5 Verkeersveiligheid

De veiligheid van verkeersdeelnemers, als gevolg van deelname aan het wegverkeer.

Ten aanzien van dit aspect wordt in Nederland permanent gestreefd naar een

verbetering van de verkeersveiligheid. Hiertoe bestaat wettelijke verankering in de vorm van de Wet Beheer Rijkswaterstaatwerken (WBR). Ook is er de Wet Aansprakelijkheid Wegbeheerder. Richtlijnen op dit gebied zijn gegeven in de Werkwijzer Aanleg. Voor tijdelijke situaties is de CROW-publicatie 96b (niet-autosnelwegen) de richtlijn die als minimale norm wordt gehanteerd.

De A28 zal gedeeltelijk en mogelijk in zijn geheel afgesloten zijn tijdens de werkzaamheden t.b.v. het vervangen van de panelen.

De belangrijkste risico's voor weggebruikers hebben betrekking op:

- Ongevallen door onvoldoende ruimte of geraakt worden door werkmaterieel en – materiaal (aanrijdgevaar en beknelling);
- Ongevallen door negeren van verkeersmaatregelen door werknemers (aanrijdgevaar en beknelling);
- Ongevallen door afleiding van weggebruikers door werkzaamheden.

Beheersmaatregelen:

Om verkeersveiligheid in dit project te borgen worden onderstaande beheersmaatregelen genomen:

- Conform VS P: opstellen van verkeersmaatregelenplannen (door Opdrachtnemer);
- Conform VS P: Instellen van maatregelen conform CROW 96b door opdrachtnemer;
- Houden van toezicht door opdrachtnemer op naleving maatregelen door werknemers van opdrachtnemer.

3.6 Externe veiligheid

De kans op overlijden naast de transportroute als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval bij het bulktransport van een gevaarlijke stof (via weg, water, spoor en/of leiding).

Veiligheid van personen die zich bevinden buiten de transportroute, specifiek als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval bij het transport van een gevaarlijke stof in bulk (via weg, water, spoor en/of leiding). Externe veiligheid heeft binnen dit project specifiek betrekking op de onderdelen:

- Gevaarlijke stoffen vervoer in bulk op de A28;

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het transport gevaarlijk een de opslag van dieselolie t.b.v. het machinepark van de opdrachtnemer en eventuele brandstofvoorzieningen.

Beheersmaatregelen:

Om externe veiligheid in dit project te borgen worden onderstaande beheersmaatregelen genomen:

- Conform VS P: opstellen, beheren en actueel houden van een calamiteitenplan door Opdrachtnemer (in samenspraak met Veiligheidsregio Utrecht en het district);
- Als onderdeel van het calamiteitenplan: inrichten BHV-organisatie door opdrachtnemer;

- Het nemen van preventieve en corrigerende maatregelen om milieuschade te voorkomen;
- Als onderdeel van het calamiteitenplan: opleiden en instrueren van werknemers van opdrachtnemer;
- Als onderdeel van het calamiteitenplan: periodiek oefeningen organiseren gericht op worst-case scenario's.

3.7 Machineveiligheid

Hieronder wordt verstaan: 'De veiligheid voor (vaarweg-, weg- en algemene) gebruikers- en onderhouds- en bedienend personeel van machines.'

Voor dit project heeft deze paragraaf vooral betrekking op de hijswerkzaamheden t.b.v. het vervangen van de panelen.

Belangrijke aandachtspunten zijn o.a.;

- Het uithijzen en terugplaatsen van de panelen en materieel;
- Wijze van borgen panelen bij zowel uit- als inhijsen.

Beheersmaatregelen:

- Door opdrachtnemer, conform VS P, op laten stellen van een (hijs)werkplan t.b.v. het uithijzen en terugplaatsen van de panelen;

3.8 Elektrische veiligheid

Het borgen van de veiligheid op het gebied van ontwerp, realisatie, beheer, onderhoud en gebruik van de elektrische installaties door het beheersen van de relevante risico's en toepassen van de toepasselijke wetten, normen en richtlijnen.

De volgende risico's worden onderkend bij Elektrische Installaties en Arbeidsmiddelen:

- Beschadiging;
- Oververhitting;
- Overbelasting;
- Onjuist gebruik;
- Onjuist ontwerp;
- Onjuiste montage;
- Ondeskundigheid.

Gevolgen door het optreden van risico's:

- Elektrocutie;
- Brand;
- Uitval;
- Schade;
- Wegens doorgaande exploitatierisico's voor wegverkeer en scheepvaart.

Beheersmaatregelen:

- Door opdrachtnemer dient het juist gebruik van elektrische arbeidsmiddelen te borgen in het veiligheidsplan. Hier dient minimaal aandacht te zijn voor keuring, instructie en toezicht op gebruik.

3.9 Sociale veiligheid

De mate waarin personen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door misdrijven (criminaliteit), overtredingen en overlast door andere mensen.

Onder dit aspect wordt de (veiligheids)beleving begrepen van gebruikers in openbare ruimtes en wordt veroorzaakt door of dreiging van menselijk handelen.

Sociale veiligheid bestaat uit objectieve en subjectieve veiligheid.

- Objectieve veiligheid heeft betrekking op incidenten en (onaangename) voorvallen, zoals mishandeling, diefstal, graffiti en vernieling.
- Subjectieve veiligheid heeft te maken met het gevoel van veiligheid van mensen en is niet te herleiden uit geregistreerde incidenten. Wel is deze te herleiden uit belevingsenquêtes. Voor zover het gaat over gebruikers worden deze door gemeentes uitgevoerd en voor de eigen medewerkers door de werkgever RWS.

Een gebied is sociaal veilig indien wordt voldaan aan de ZETA-uitgangspunten:

- Zichtbaarheid (licht, openheid en doorzicht);
- Eenduidigheid (zonering en markering);
- Toegankelijkheid (goede toegankelijkheid onder het tegelijkertijd weren van oneigenlijk gebruik);
- Attractiviteit (schoon en heel).

De huidige regelgeving op dit gebied is beperkt. Er zijn echter normen en richtlijnen beschikbaar.

In het project heeft Sociale veiligheid specifiek betrekking op de hoofdonderdelen:

- Inrichting gebied (bijv. afgeschermd of open);
- Verlichting;
- Monitoring en alarmering;
- Bereikbaarheid: Hoewel niet expliciet in de beschrijving van sociale veiligheid is opgenomen worden ook de gevolgen en de bestrijding van die gevolgen van ongevallen en incidenten van derden onder dit veiligheidsdomein begrepen. Denk bijvoorbeeld aan traumatische ervaringen door het niet accuraat hulp kunnen verkrijgen en verlenen.

Beheersmaatregelen:

- Door opdrachtnemer, conform VS P, op laten stellen en onderhouden van een verkeersmanagementplan;
- Door opdrachtnemer, conform VS P, op laten stellen en onderhouden van een calamiteitenplan;
- Door opdrachtnemer, conform VS P, op laten stellen en onderhouden van een bouwplaatsinrichtingsplan;
- Oefenen van calamiteitenscenario's.

3.10 Constructieve veiligheid

Constructieve veiligheid is een bepalende factor voor de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van het hoofdwegennetwerk. Rijkswaterstaat heeft kennis van constructieve veiligheid nodig om vast te kunnen stellen hoe en wanneer onderhoud of vervanging moet plaatsvinden. Daarnaast is constructieve veiligheid een onderdeel van de integrale veiligheid voor de gebruiker. RWS heeft een wettelijke

en maatschappelijk verantwoordelijkheid om te zorgen dat constructies veilig worden gerealiseerd en gebruikt.

Het grootste risico is het optreden van scheurvorming in beton/ het bezwijken van beton als gevolg van werkzaamheden aan de spankoppens. Daarnaast dienen er mogelijk tijdelijke steigerconstructies te worden opgebouwd.

Beheersmaatregelen:

- Zorgdragen voor goede afstemming tussen de verschillende partijen (OG/ON) zodat aan de minimale wettelijke eisen wordt voldaan.
- Adviseur constructieve veiligheid aan opdrachtgeverszijde aangesteld voor ondersteuning van projectteam.
- Door opdrachtnemer laten ontwerpen en bouwen van tijdelijke ladders, trappen, hekwerk, bordessen conform relevante normen en regelgeving.

3.11

Brandveiligheid

Brand kan ontstaan door zowel interne als externe factoren tijdens het project.

- Door een verkeersongeval met mogelijk gevaarlijke brandbare stoffen.

Door activiteiten binnen het project zoals:

Onvoldoende onderhouden elektrische (aangestuurde) installaties in combinatie met de renovatiewerkzaamheden

- Als gevolg van bouwwerkzaamheden;
- Onveilige arbeidsmiddelen
- Opslagvoorziening gasflessen, brandstoffen, e.d.;

Bij heetwerk activiteiten zijn onvoldoende maatregelen genomen om brandgevaar te voorkomen door;

- Kortsluiting in technische ruimte;
- Ongewenste of onnodige opslag van gevaarlijke of brandbare producten die vlam vatten.
- Ontbreken toezicht;

Beheersmaatregelen:

- Belangrijk is een goede afstemming tussen verschillende partijen.
- Keuring materieel en elektrische installaties (NEN3140 en NEN1010)
- Aarding (NEN3140 en NEN1010)
- Rookverbod
- Brandgevaarlijke stoffen opslaan conform wet-en regelgeving, PGS-15.
- Voldoende blusvoorzieningen
- Conform VSP: opstellen, beheren en actueel houden van een calamiteitenplan door Opdrachtnemer met daarin aandacht voor oa.:
 - Aanrijdroutes en opkomstplaatsen bekend bij hulpdiensten
 - Namen plus telefoonnummers van bhv'ers
 - Alle alarmnummers
 - Waar de blus- en EHBO-middelen aanwezig zijn
 - Hoe het instrueren van het personeel in zijn werk gaat
 - Wie actie neemt tot ontruimen
 - Wie de calamiteit meldt bij de hulpinstanties
 - Waar noodkaarten en plattegronden zich bevinden
 - Wat te doen bij een bommelding, terreuracties, ordeverstoringen en dergelijke.

4 Afspraken

Integrale Veiligheid op het project is de directe verantwoordelijkheid van de Projectmanager. De Technisch manager is benoemd als Coördinator Ontwerpfase (zie paragraaf 2.3.1) en coördineert het werkproces Integrale Veiligheid waarbij hij wordt ondersteund door de VGCO (zie paragraaf 2.3.2) en Projectadviseur Integrale Veiligheid (zie paragraaf 2.3.4).

Elke IPM-rolhouder (en andere rolhouders) hebben een (deel)verantwoordelijkheid ten aanzien van Integrale Veiligheid vanuit hun eigen discipline. Voor de IPM-rolhouders is het daarom van essentieel belang, continu goed op de hoogte te zijn van het IVP en proactief deel te nemen aan de ontwikkeling ervan.

Naast de IPM-rolhouders is het van belang dat elke projectmedewerker (intern en extern) zich bewust is van zijn of haar rol en verantwoordelijkheid in het kader van veiligheid. Tijdens de loop van het project wordt regelmatig de aandacht van het projectteam gevraagd voor veiligheid. Het is belangrijk dat veiligheid een vanzelfsprekendheid is, wordt en blijft.

4.1 IVP en RI&E

Om invulling te geven aan de borging van Integrale Veiligheid heeft Rijkswaterstaat dit Integraal Veiligheidsplan (IVP) opgesteld.

Na gunning en de daaropvolgende overdracht van dit IVP is Opdrachtnemer verantwoordelijk voor de actualisatie van het IVP en de RI&E. Opdrachtnemer dient het IVP en de RI&E te allen tijde actueel te houden. Opdrachtnemer dient hierbij gebruik te maken van het bijgevoegde beoordelingskader IVP.

4.2 Projectregels

Om een veilige werkomgeving te creëren en te behouden is het noodzakelijk dat de V&G-afspraken worden opgevolgd. Voor dit project zijn minimaal de hieronder genoemde gedragsregels van toepassing. Opdrachtnemer is vrij om de regels aan te vullen met project- en / of bedrijfsspecifieke V&G-regels.

4.2.1 *Gedragsregels voor projectmedewerkers*

Voor dit project gelden de gedragsregels die zijn beschreven in paragraaf 1.4:

4.2.2 *Regels voor betreden bouwplaatsen*

Aanvullend op de veiligheidshuisregels RWS, die van toepassing zijn bij het betreden van objecten, zijn door het IPM team nog regels opgesteld voor het bezoek van bouwplaatsen (projecten). Dit betreft de volgende regels:

- Bekend zijn met en opvolgen van specifieke projectregels (dus ook te bellen telefoonnummers bij noodsituaties);

- Aan- en afmelden bij de leidinggevende op het project (uitvoerder), of bij een collega indien je een project buiten werkuren alleen bezoekt;
- Gebruik van veiligheidskleding volgens RWS-voorschriften, overdag minimaal klasse II. In de nacht en bij donker (dus ook in slecht verlichte ruimten) is klasse III voorgeschreven;
- Gebruik van gehoorbescherming bij geluidniveaus > 80 dB(A);
- Gebruik van veiligheidsschoeisel, minimaal klasse "S3";
- Gebruik van een veiligheidshelm;
- Opvolgen van instructies van projectmedewerkers;
- Niet onder hangende of zwevende lasten verblijven;
- Veiligheidsmaatregelen niet wijzigen of wegnemen zonder toestemming en overleg met de leidinggevende op het project (uitvoerder);

Meld gevaarlijke situaties direct, ook wanneer geen werkzaamheden worden verricht of personen aanwezig zijn.

Mocht er incident of ongeval plaats vinden is het meewerken, uitvoeren en inzicht geven in het onderzoek verplicht!

4.3 Overdracht Integrale Veiligheid

Rijkswaterstaat besteedt het ontwerp uit aan Opdrachtnemer. Daarmee is Opdrachtnemer in de zin van artikel 2.26 van het Arbobesluit de ontwerpende partij.

Rijkswaterstaat blijft wel eindverantwoordelijk voor het ontwerp en heeft daarom een *Coördinator Ontwerpfase (TM)* aangesteld, zie paragraaf 2.3.1. Hiertoe vindt een formele overdrachtsbespreking plaats tussen beide Coördinatoren. Tijdens de overdrachtsbespreking draagt de *Coördinator Ontwerpfase (TM)* vanuit Rijkswaterstaat de volgende documenten over aan de *Coördinator uitvoeringsfase*, inzake V&G, vanuit de opdrachtnemer:

- Ontwerp RI&E De Luifel; (zie bijlage B);
- Integraal V&G-plan, gebaseerd op de contractvoorbereidingsfase: dit IVP;
- Integraal V&G-dossier (IVD) inclusief Object RI&E De Luifel³.

Bij het overgaan naar elke volgende fase wordt een dergelijke overdracht tussen de betreffende partijen gehouden. Elke overdracht wordt schriftelijk bevestigd en door de betreffende partijen ondertekend.

4.4 Afstemming

Om Integrale Veiligheid goed te kunnen beheersen en alle betrokkenen goed op de hoogte te houden is het van essentieel belang dat in alle van toepassing zijnde overlegvormen, de betreffende aspecten van Integrale Veiligheid aan de orde worden gesteld. Dit geldt voor zowel in- als externe overlegvormen.

In overleggen met de omgeving en met de ON heeft veiligheid een plaats. Deels kunnen hier knelpunten van stakeholders wordenesignaleerd, daarnaast kan de ambitie van het projectteam en van Rijkswaterstaat worden uitgedragen. OG en ON stellen na opdrachtverlening gemeenschappelijk een overlegstructuur op

³ Op het moment van opstellen van dit IVP zijn het IVD en Object RI&E voor De Luifel nog niet gereed. Deze documenten worden in een later stadium gedeeld met de ON.

waar veiligheid gestructureerd onderdeel van is. Een mogelijke opzet is hieronder getoond maar zal na aanbesteding definitief worden gemaakt.

Technisch Overleg:

In dit overleg worden de stand van zaken met betrekking tot technische zaken van de renovatie. Veiligheid is hierbij een agendapunt.

- Frequentie: Periodiek (in overleg tussen OG en ON bepalen);
- Voorzitter: Technisch Manager (eventueel afwisselend OG en ON);
- Deelnemers: Technisch Manager en technisch adviseurs OG;
Technisch Manager en technisch adviseurs ON.

Voortgangsoverleg:

In dit overleg worden de stand van zaken en de verslaglegging met betrekking tot de voortgang van het project besproken. Incidenten die in de voorliggende periode zijn voorgevallen dienen te opgenomen in de voortgangsrapportage te zijn opgenomen en kunnen in het overleg worden toegelicht.

- Frequentie: Periodiek (in overleg tussen OG en ON bepalen);
- Voorzitter: Contractmanager (eventueel afwisselend OG en ON);
- Deelnemers: Contractmanager en Technisch Manager OG;
Contractmanager en Technisch Manager ON.

V&G-overleg:

Een periodiek of, bij aanleiding daarvoor, tussentijds overleg waarin V&G issues en meldingen worden besproken maar ook vooruit wordt gekeken naar geplande (risicovolle) werkzaamheden en beheersmaatregelen daarvan worden beoordeeld.

- Frequentie: Periodiek (in overleg tussen OG en ON bepalen);
- Voorzitter: Technisch Manager (eventueel afwisselend OG en ON);
- Deelnemers: Technisch Manager/ Coördinator Ontwerp OG; Technisch Manager ON;
V&G-Coördinator RWS;
Uitvoering ON; Projectadviseur Integrale Veiligheid OG;
Leidinggevende onderaannemers (OA).

Afstemmingsoverleg:

Tijdens uitvoering een wekelijks overleg waarin vooruit wordt gekeken naar de geplande (risicovolle) werkzaamheden en beheersmaatregelen daarvan worden voor komende weken. Doel is om te checken of alle werkplannen er zijn en of die nog actueel zijn. Ook er conflicterende werkzaamheden en externe factoren zoals het weer zijn factoren die mee spelen.

- Frequentie: Wekelijks tijdens uitvoering;
- Voorzitter: Technisch Manager/ uitvoerder ON;
- Deelnemers: Technisch Manager of gedelegeerde namens hem OG.

4.5 Werk- en Rusttijden

De werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de kaders van de arbeidstijdenwet. Het staat de Opdrachtnemer vrij om binnen de kaders van de wet- en regelgeving af te wijken van de reguliere arbeidstijden, mits goed onderbouwd. Dat kan bijvoorbeeld in het op te stellen V&G-plan Uitvoeringsfase.

Indien wordt afgeweken dan dient ON, in relatie tot mogelijke omgevingshinder, OG daarover te informeren.

4.6 Handelen bij wijzigingen

Om gevolgen met betrekking tot Integrale Veiligheid door wijzigingen in het contract te beheersen, is het nodig dat Verzoeken tot Wijziging (VTW) door Opdrachtgever worden beoordeeld op de domeinen van Integrale Veiligheid.

4.7 Melden en handelen bij incidenten en calamiteiten

Een onvoorziene gebeurtenis kan zich beperken tot het inzetten van de (BHV-)organisatie opdrachtnemer, maar het kan ook effect hebben op meerdere (project)partners op de project-/onderhoudslocatie, op de exploitatie van het object, op de netwerken van RWS en in de omgeving. Om de differentiatie in verschillende onvoorziene gebeurtenissen aan te geven wordt onderstaande indeling gehanteerd.

Onveilige situatie	Situatie of handeling die potentieel kan leiden tot een incident met kans op persoonlijk letsel of schade aan eigendommen of milieu.
Bijna ongeval	Een ongewenste gebeurtenis die onder iets andere omstandigheden had kunnen resulteren in lichamelijk of geestelijk letsel van één of meer medewerkers dan wel materiële schade.
Ongeval	Een plotseling optredende, ongewilde en onvoorziene gebeurtenis, waarbij de inwerking van een externe oorzaak leidt tot fysiek letsel, of mogelijk kan leiden tot overlijden van één of meer personen dan wel in materiële schade. Bovenstaand scenario leidt tot een calamiteit.
Incident	Een gebeurtenis (klacht/storing/ongeval) die binnen het normale werkpatroon valt, maar waarbij de aanpak verder gaat dan de gewone, dagelijkse samenwerking of een voorziene gebeurtenis die extra inspanning vergt om een calamiteit te voorkomen.
Milieu incident	Geheel van gebeurtenissen dat zich afspeelt rond een verontreiniging van het milieu.
Calamiteit	Een calamiteit is een ernstig incident, waarbij sprake is van: ernstig gewond zijn van personen (zodanig dat de hulp van hulpdiensten nodig wordt geacht), brand of het vrijkomen van gevaarlijke stoffen.
Ramp of zwaar ongeval	Een ramp is een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd, en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van

verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

Crisis

Ernstige verstoring van het functioneren van een stelsel waarbij een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines benodigd is om de verstoring weg te nemen en de schadelijke gevolgen te beperken.

Voor de leesbaarheid is in dit document het begrip 'calamiteit' gebruikt voor alle onvoorziene gebeurtenissen.

4.7.1 Calamiteitenplan OG

Om binnen RWS-opvolging te kunnen geven aan de afhandeling van calamiteiten stelt RWS een calamiteitenplan op. Dit calamiteitenplan heeft als doel de communicatie met betrekking tot incidenten en calamiteiten zo snel mogelijk en volgens de juiste communicatiekanalen af te handelen.

Onderwerpen die in het Calamiteitenmanagementplan moeten worden opgenomen zijn;

Afspraken:

- Afspraken binnen IPM-team (incl. bereikbaarheid IPM-rolhouders)
- Afspraken binnen Rijkswaterstaat
- Afspraken met de opdrachtnemer
- Afspraken met externe organisaties/ stakeholders
- Afspraken m.b.t. oefeningen op basis van maatgevende scenario's
- Afspraken opschaling in niveaus

Communicatie:

- Communicatie- en escalatieschema
- Communicatie afspraken met actoren
- Meldingsplicht

Afhandeling incident

- Administratie door OG en ON
- Evaluatie
- Nazorg

In het calamiteitenmanagementplan legt het IPM-team vast hoe de bereikbaarheid van RWS als opdrachtgever en de opvolging van de meldingen is georganiseerd.

4.7.2 Melden van incidenten

Het melden van incidenten op projecten kan op 2 manieren.

1. De eerste manier is door incidenten te melden bij het Meldpunt Incidenten Rijkswaterstaat (MIR). Dit meldpunt is bereikbaar via telefoonnummer 0800- 8002 (Weekdagen van 07:00 – 20:00 uur, weekend en feestdagen: 10:00 – 18:30 uur) of via het webformulier op intranet.
2. De andere manier is het melden door gebruik te maken van een formulier voor bulkmeldingen. Alle incidenten op projecten dienen door ON als bulkmeldingen te worden aangeleverd op een door OG ter beschikking gesteld format.

In incidentele gevallen kan OG beslissen om naast de melding via het formulier voor bulkmeldingen ook een melding te doen via het meldpunt. Belangrijk is dat de ON altijd de OG informeert op korte termijn na het incident volgens contract.

4.7.3 *Calamiteitenplan ON*

Om de gevolgen van calamiteiten zo klein mogelijk te houden is het nodig hierop te zijn voorbereid. Daarvoor dient de ON, conform Vraagspecificatie Proces, een calamiteitenplan op te stellen. In dit plan wordt de opvolging en afhandeling beschreven van calamiteiten (alle calamiteiten die verband houden met het project). Dus niet alleen wat voorvalt binnen de projectgrenzen.

4.7.4 *Samenhang*

Het plan van de opdrachtgever en opdrachtnemer moeten op elkaar afgestemd zijn zodat de betrokken calamiteitenorganisaties goed samenwerken in geval van een calamiteit. Wanneer meerdere opdrachtnemers tegelijk in hetzelfde areaal werkzaam zijn, moeten ook de calamiteitenplannen van de verschillende opdrachtnemers op elkaar worden afgestemd. Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden op een bestaand object is het objectplan van toepassing. Heeft het incident effect op een van de netwerken van RWS is het Crisisplan RWS van toepassing. Dit kan ook beide van toepassing zijn.

4.8 **Escalatie**

Een escalatie kan onder andere voortkomen uit:

- Een situatie of calamiteit waarbij een direct gevaar voor personen bestaat;
- Een veiligheidsincident waarbij een ernstig of dodelijk ongeval heeft plaatsgevonden.
- De veiligheidsbeleving in de keten achter blijft bij een bepaalde onderdelen of organisatiedelen (zowel mogelijk bij RWS als bij opdrachtnemer(s));
- ON niet voldoet aan de contractuele en /of wettelijke veiligheidseisen.

Escalatie van veiligheidsissues gebeurt via de bottom-up structuur, en indien ON of OA betrokken is, in samenwerking met de ON. Bottom-up betekent:

Adviseur → IPM-rolhouder(s) → Projectmanager → Portfoliomanager → Directieteam

Escalatie van veiligheidsissues /onveilige situaties op het project vanuit het IPM-team richting ON: Technisch Manager → Contractmanager → ON

In beide escalatielijnen kan het IPM-team afhankelijk van de ernst van het incident overwegen om de Water, Verkeer en Leefomgeving (WVL) te informeren.

5 Wijze van toezicht

Monitoren van integrale veiligheid heeft diverse vormen. Zowel opdrachtgever als opdrachtnemer hebben hierin een eigen verantwoordelijkheid. Rijkswater hanteert hierbij onderstaande visie:

- Zacht op de relatie, hard op de inhoud;
- Zakelijk met respect voor elkaars belangen;
- OG bevestigt middels interactie en toetsing het vertrouwen in de beheerste werkwijze van de ON tot het tegendeel blijkt;
- Bij verlies van vertrouwen wordt interactie /toetsing /interventie gebruikt om vertrouwen terug te winnen en ON te laten verbeteren;
- OG is streng doch rechtvaardig om de relatie tussen partijen niet te schaden.

5.1 Opdrachtgever

Als OG dient RWS, om te voldoen aan de vergewisplicht, in enige vorm toezicht te houden op de (arbeids)veiligheid op de bouwlocaties. Het houden van toezicht wordt verdeeld in 3 mogelijkheden, te weten:

- Safety Walks;
- Veiligheidsronden;
- Werkbezoeken.

In onderstaande sub paragrafen wordt verder uitleg gegeven over deze drie verschillende vormen van toezicht.

Uitgangspunt tijdens alle vormen van toezicht is dat bij bevindingen de betreffende medewerkers en hun direct leidinggevende meteen en rechtstreeks (voor zover mogelijk) worden geïnformeerd over de constatering. Met voldoende onderbouwing kan een eventueel foutieve constatering dan in een ander (lees: juist) perspectief worden geplaatst. Bevindingen, zowel positief als negatief, die voortkomen toezicht worden met de betrokken nabesproken. De verwachting is dat waar nodig vervolgacties voor verbetering worden genomen en herhaling wordt voorkomen. Medewerkers die in naam de OG belast zijn met toezicht hebben vrije toegang tot alle werkplekken mits zij voldoende zijn geïnstrueerd en de voorgeschreven beschermingsmiddelen gebruiken.

5.1.1 *Safety Walks*

Dit zijn aangekondigde bezoeken aan bouwlocaties waarbij het management van zowel de OG als de ON aanwezig is. Doel van de Safety Walks is meer inzicht verkrijgen in elkaars werk. Met het uitvoeren van Safety Walks draagt het management tevens het belang van veiligheid uit. De verslaglegging van Safety Walks wordt met alle deelnemers als ook met OG en ON gedeeld.

5.1.2 *Veiligheidsrondes*

Een veiligheidsronde is ook een aangekondigd bezoek en heeft tot doel de status van de integrale veiligheid van het project in kaart te brengen. In het bijzonder wordt er gekeken of de geïdentificeerde (project)risico's beheerst zijn. In de meeste gevallen zal de PIV een veiligheidsronde uitvoeren en daarbij volgens een gepland schema worden vergezeld door een IPM-rolhouder en/ of een of meer adviseurs. Voor de veiligheidsrondes worden dan ook de (project)veiligheidskundige van de ON en de counterpartner van de IPM-rolhouder uitgenodigd. De verslaglegging van Veiligheidsrondes wordt met alle deelnemers als ook met OG en ON gedeeld.

5.1.3 *Werkbezoeken*

Dit projectbezoek kan zowel aangekondigd als onaangekondigd worden uitgevoerd. Het doel van werkbezoeken is eveneens het in kaart brengen van de integrale veiligheid. Onaangekondigde bezoeken geven een reële weergave van de veiligheidsgedrag en veiligheidsmaatregelen tijdens werkzaamheden. Niet alleen de PIV zal werkbezoeken uitvoeren maar ook IPM-rolhouders en adviseurs voeren deze bezoeken uit. Van een werkbezoek volgt geen verslag. Bevindingen worden wel gerapporteerd, bijvoorbeeld via mail en waar mogelijk onderbouwd met foto's.

5.2 **Opdrachtnemer**

De opdrachtnemer bepaalt de eigen vorm van toezicht om de integrale veiligheid voor deze fase te borgen. In de Ontwerpfase worden ook besluiten genomen voor de opvolgende fasen.

Hoe de opdrachtnemer het toezicht invult dient te worden verwerkt in het door opdrachtnemer op te stellen V&G- of IVP-plan.

5.2.1 *Integraal Veiligheidsplan Uitvoering*

Voor de start van de fysieke werkzaamheden op de bouwlocaties dient door ON een IVP Uitvoering (V&G-plan uitvoering) te worden opgesteld en ter acceptatie aan de opdrachtgever worden aangeboden. De fysieke werkzaamheden kunnen niet eerder starten dan nadat OG, in het kader van de wettelijke vergewisplicht, acceptatie en goedkeuring heeft gegeven op het IVP Uitvoering van ON.

ON is verantwoordelijk voor het veilig (laten) uitvoeren van de werkzaamheden op de bouwlocaties. Het nog op te stellen V&G-plan dient gekoppeld te zijn aan of te verwijzen naar dit voorliggend IVP Ontwerp. Het IVP Uitvoering dient actueel gehouden te worden zodra wijzigingen in de uitvoeringswerkzaamheden of de organisatie daartoe aanleiding geven. Ook voortschrijdend inzicht, bijvoorbeeld in de vorm van gevaren en risico's die nog niet eerder zijn geïnventariseerd kan aanleiding geven om het IVP en/ of de onderliggende documenten te actualiseren.

5.3 Actueel houden van IVD's

De ON heeft de wettelijke verplichting om de inhoud van de door de OG ter beschikking gestelde IVD's actueel te houden, tijdens de gehele contractduur conform Vraagspecificatie-Proces proces ten aanzien van het bijhouden van een Integraal veiligheidsdossier. Actualisatie dient conform Arbobesluit art. 2.31 lid e, te gebeuren indien voortgang van het bouwwerk of de onderdelen daarvan daartoe aanleiding geven. Dat kan bijvoorbeeld na verwijdering van een chroom-6-houdende laag bij een brug, na het aanpassen van installaties, of bij wijzigingen op het object die effect hebben op het gebruik, onderhoud, beheer en sloop.

Op deze manier heeft RWS te allen tijde een actueel beeld van de risico's aanwezig in haar hele beheersgebied en kunnen andere partijen ook direct hierover op de hoogte worden gesteld (denk bijvoorbeeld aan partijen betrokken bij andere contracten die op hetzelfde object werkzaam zijn). Om de voortgang van de IVD's te bewaken wordt door het projectteam regelmatig met de ON de status en actualiteit van de IVD's besproken. Dit kan bijvoorbeeld tijdens voortgangsoverleggen. Waar nodig zal de beheerder ook worden gevraagd om aan te sluiten aangezien de districten de beheerder zijn van de IVD's en deze na contractbeëindiging moeten accepteren.

6 Verantwoording van BTO-keuzen

In de voorbereiding naar het opstellen van het Project Opdracht Formulier (POF) zijn beslissingen genomen die de veiligheid van doorgaande exploitatie garanderen. Diverse beslissingen kunnen gezien worden als Bouwkundige, Technische of Organisatorische (BTO) keuzen.

Deze BTO keuzes met onderbouwing zijn in een separaat document vast gelegd. Dit document is samen met het IVP beschikbaar voor belanghebbenden.

Mocht er door veranderende omstandigheden of voortschrijdend inzicht nieuwe of andere BTO keuzes gemaakt worden, dienen die in het document toegevoegd worden door OG.

7 Opleiding en instructie

Voorlichting en onderricht is een belangrijk aspect vanuit Arbowetgeving. Voor dit project verwachten wij van de ON dat deze zijn verplichtingen vanuit de VCA-certificering aangaande voorlichting en onderricht nakomt. Daarnaast hebben we als extra eis dat alle medewerkers die op de bouwplaats werkzaam zijn een GPI-training gevolgd hebben. Vanuit het projectteam zullen we met de ON afstemmen hoe dit geborgd wordt.

Om de veiligheidscultuur op het project te verhogen zal er zoveel mogelijk met de ON initiatieven genomen worden om dit te bewerkstelligen.

Voor de leden van het projectteam van RWS gelden de onderstaande opleidingen/trainingen.

E-LEARNING INTEGRALE VEILIGHEID (RWS)	
Wat is het doel?	Na afloop van de module Veiligheid in projecten ken je de belangrijkste wettelijke vereisten ten aanzien van arbeidsveiligheid en de relevante kaders en handreikingen over veiligheid in projecten uit de Werkwijzer Rijkswaterstaat. In de e-learningmodule wordt theorie afgewisseld met voorbeelden (casussen) uit de RWS-praktijk.
Voor wie?	Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat hebben de e-learning Integrale Veiligheid gevolgd op het Leerportaal van I&W.
E-LEARNING VEILIGHEIDSINTRODUCTIE (RWS)	
Wat is het doel?	Veiligheid en veilig gedrag op de bouwplaats vergroten en stimuleren. Na het volgen van deze e-learning weet men wat de hoofdlijnen van de veiligheidshuisregels zijn, zijn de 6 gedragsregels veiligheid bekend en weet men hoe deze worden toegepast in de praktijk en herkent men de grootste risico's en gevaren op het vlak van arbeidsveiligheid bij Rijkswaterstaat en weet daar mee om te gaan.
Voor wie?	Iedereen van RWS die werkzaamheden uitvoert op RWS objecten.
GENERIEKE POORTINSTRUCTIE (GPI)	
Wat is het doel?	Veiligheid en veilig gedrag op de bouwplaats vergroten en stimuleren.
Voor wie?	Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat die op een bouwplaats komen van een aannemer, die aangesloten is bij de Governance Code Veiligheid in de Bouw, beschikken over een geldige GPI.
VCA- VOL of BASIS CERTIFICAAT (SSVV)	
Wat is het doel?	Het vergroten van het veiligheidsbewustzijn. Medewerkers zijn zich bewust van hun specifieke rol als vertegenwoordiger van de opdrachtgever met betrekking tot veiligheid op de bouwprojecten van RWS. Je wordt daarnaast voorbereid op het herkennen van de belangrijkste veiligheidsrisico's die op een bouwlocatie kunnen voorkomen en je weet welke acties nodig zijn om risico's te beheersen.
Voor wie?	Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat die regelmatig op de bouwplaats komen zijn VCA-VOL gecertificeerd. Alle aannemers

	dienen medewerkers in te zetten die gecertificeerd conform richtlijnen SSVV-richtlijnen.
TRAINING VEILIGHEID IN DE PRAKTIJK (RWS)	
Wat is het doel?	Deze training heeft twee doelen: • Medewerkers zijn na de training beter in staat om risico's en gevaren te herkennen en beheersen (een verdieping op VCA-VOL) • Je bent je bewuster van de mogelijke gevolgen van onveiligheid en weet wat jij daaraan kan doen vanuit jouw rol in een project.
Voor wie?	Iedereen die in projecten werkt vanuit RWS van PPO, GPO. Niet verplicht maar wel aanbevolen.

Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat hebben de e-learning Integrale Veiligheid gevolgd op het Leerportaal van I&W.

Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat die regelmatig op de bouwplaats komen zijn VCA-VOL gecertificeerd.

Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat die op een bouwplaats komen van een aannemer, die aangesloten is bij de Governance Code Veiligheid in de Bouw, beschikken over een geldige GPI.

Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat hanteren de Veiligheidshuisregels Rijkswaterstaat.

Bijlage A Definities

Algemene definities	
Veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's die kunnen leiden tot letsel of economische of milieuschade.
Integrale veiligheid	Alle veiligheidsdomeinen van een systeem in samenhang beschouwd, gedurende de volledige lifecycle van een object of een netwerkschakel.
Risico	Een risico is een onzekere toekomstige gebeurtenis met negatieve consequenties, op het gebied van persoonlijk leed, economische en milieuschade en imagoschade. Onder veiligheidsrisico's worden met name de eerste twee verstaan. Een risico wordt veelal beschreven als product van kans van optreden en gevolg.
Beheersen van Risico's	Indien het risico niet kan worden weggenomen dient het op een voor RWS acceptabel niveau te worden gebracht. Acceptabel is een op basis van de risicomatrix afgewogen risico. Het restrisico moet expliciet afgewogen cf kader VM

Definities veiligheidsdomeinen	
NB Onderstaande veiligheidsdomeinen zijn van toepassing gedurende alle levensfasen van een object (kunstwerk, (vaar)wegvak, machine, installatie, etc.)	
Arbeidsveiligheid	Het wegnemen van en/of het preventief beheersen van risico's bij de uitvoering van werkzaamheden door medewerkers van Rijkswaterstaat en door diegenen die voor RWS werken.
Verkeersveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor verkeersdeelnemers op de weg.
Nautische veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen risico's voor verkeersdeelnemers op de vaarweg en op zee.
Waterveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van overstromen, wateroverlast en waterschaarste.
Externe veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van incidenten met gevaarlijke stoffen langs transportroutes (weg, water, spoor, buisleiding) of stationaire installatie.
Machineveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van machines.
Elektrische veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van elektrische installaties.
Tunnelveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor verkeersdeelnemers in tunnels.
Constructieve veiligheid	Het wegnemen van en (proactief) beschermen tegen risico's van bezwijken van een constructie.
Sociale veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor medewerkers van RWS en gebruikers van onze voorzieningen tegen gevaar dat veroorzaakt wordt door of dreigt van de kant van menselijk handelen in de openbare ruimte.
Brandveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van brand.
Integrale beveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van menselijk gedrag (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.

Definities binnen Integrale beveiliging	
Fysieke beveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van fysiek menselijk gedrag (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.
Informatiebeveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van menselijk gedrag in de vorm van indringing in de informatiesystemen (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.
Bescherming persoonsgegevens	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van onrechtmatig en/of onrechtvaardig gebruik van persoonsgegevens.

Bijlage B Ontwerp RI&E

Deze bijlage bevat de concrete risico's verbonden aan werkzaamheden binnen de projectscope, te weten objectspecifieke risico's en samenlooprisico's. Deze vormen de basis voor de maatregelen, afspraken en wijze van toezicht zoals beschreven in dit IVP.

Bijlage C BTO keuzen

Bijlage D Beoordelingskader IVP